
Tekijä Miia Halmesmaa

Työn nimi Vahva Nainen

Laitos Muotoilun laitos

Koulutusohjelma Vaatetussuunnittelu ja pukutaide

Vuosi 2014

Sivumäärä 104

Kieli Suomi

Tiivistelmä

Opinnäytteeni aiheena on Vahva Nainen. Opinnäytteeni on produktiopohjainen opinnäytetyö, jonka ydin on suunnittelemani ja valmistamani naistenvaatemallisto. Työssä aihetta on lähestytty sekä tutkimuksen, että suunnittelun keinoin. Suunnittelutyö saa inspiraationsa tutkimuksesta, jonka kohteina ovat maskuliinisuus- ja feminiinisyys kulttuurissa ja pukeutumisessa. Näistä kahdesta elementistä muodostuu käsittelemäni voimapukeutuminen.

Tutkimusaineistona on käytetty pääasiassa kirjallisia ja kuvallisia referenssejä. Opinnäytteeni esittää seuraavat kysymykset: Mitä on naisen vahva pukeutuminen? Millä tavalla vahva nainen nähdään kulttuurissa? Mitä on voimapukeutuminen feminiinisuuden ja maskuliinisuuden kautta katsottuna? Miten feminiinisyys ja maskuliinisuus näkyvät kulttuurissa ja naisten pukeutumisessa? Vaatemallisto antaa visuaalisen vastauksen yllä esitettyihin kysymyksiin.

Työn produktio, naistenvaatemalliston suunnittelu ja valmistus, pohjautuu tutkimuksessa heränneisiin ajatuksiin voimapukeutumisesta. Opinnäytteen teoriaosuus tarjoaa pohjan koko suunnitteluprosessille. Tutkimuksesta saatu inspiraatio näkyy vaatemalliston lopputuloksessa, materiaali- muoto- ja värivalintojen kautta. Opinnäytteen produktion lopputuloksena on syntynyt yhdentoista asukokonaisuuden naistenvaatemallisto. Mallisto on esitelty valokuvin. Malliston muotivalokuvat esittävät oman lopullisen näkemykseni aiheesta Vahva Nainen.

Opinnäytteen muut osat: Vaatemallisto

Avainsanat vahva nainen, power dressing, valta, alistettu, maskuliinisuus, feminiinisyys, miesten pukeutuminen, piilossa/esillä, epänormaali, ideaali, ihannemies, ihannenainen, normaali ja poikkeavuus., naistenvaatemallisto

Author Miia Halmesmaa

Title of thesis Vahva Nainen

Department Department of design

Degree programme Fashion and Clothing Design

Year 2014

Number of pages 104

Language Finnish

Abstract

The subject of my thesis is the Strong Female. The core of my production-based thesis work is the Women's Ready-to-Wear collection designed and fabricated by me. In the thesis the subject has been approached with the means of research as well as design. The inspiration for the design process is drawn from the research targeting masculinity and femininity in culture and fashion. The concept of Power Dressing, which I'm addressing here, is formed from these two elements.

The material used in the research consists mainly of literary and pictorial references. My thesis asks the following questions: What is Power Dressing for women? How is the Strong Female perceived in culture? How is Power Dressing expressed through femininity and masculinity? How are femininity and masculinity visible in culture and women's fashion? My collection provides a visual answer to the questions put forth above.

The designing and manufacturing of the Women's Ready-to-Wear collection is based on the ideas about Power Dressing provoked by the research. The theoretical part of the thesis provides the basis for the whole design process. The inspiration drawn from the research is visible in the resulting collection through choice of materials, shapes and colours. As the end result of the thesis a Women's Ready-to-Wear collection of eleven looks was born. The collection is presented through photography. The fashion photographs of the collection present my vision of the Strong Female.

Other components of the dissertation: Women's Ready-to-Wear Collection

Keywords vahva nainen, power dressing, valta, alistettu, maskuliinisuus, feminiinisyys, miesten pukeutuminen, piilossa/esillä, epänormaali, ideaali, ihannemies, ihannainen, normaali ja poikkeavuus., naistenvaatemallisto

COPY NO.

_____ / 7

V A H V A N A I N E N

MIIA HALMESMAA

TAITEEN MAISTERIN OPINNÄYTE 2014
VAATETUSSUUNNITTELU JA PUKUTAIDE

MUOTOILUN LAITOS

TAITEIDEN JA SUUNNITTELUN
KORKEAKOULU

AALTO-YLIOPISTO

OHJAAJAT

HEIKKI SALONEN

HEIDI PAAVILAINEN

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	002
1.1. LÄHTÖKOHDAT ja AIHEEN ESITTELY	004
1.2. TAVOITTEET	005
1.3. TYÖN JAOTTELU, RAJAUS ja RAKENNE	005
1.4. TUTKIMUSMENETELMÄT ja TYÖTAVAT	006
2 VAHVA, SEKSIKÄS, ITSEVARMA NAINEN	010
2.1. VAHVAN NAISEN ESITTELY POPKULTTUURISSA	011
2.2. SUKUPUOLEN MIELIKUVA	019
MASKULIINISUUS KULTTUURISSA JA NAISTEN PUKEUTUMISESSA	022
NAISDANDY	022
MASKULIINISEN ANDROGYYNIT NAISPUKEUTUJAT	023
FEMINIINISYYS KULTTUURISSA JA NAISTEN PUKEUTUMISESSA	027
FEMINIINISET NAISPUKEUTUJAT	028
2.3. POWER DRESSING eli VOIMAPUKEUTUMINEN	031
VOIMAPUKEUTUMINEN 1980-1990 LUVUILLA	031
VOIMAPUKEUTUMINEN 2000-LUVULLA	034

040	3 VAHVAN NAISEN VAATEMALLISTO
040	3.1. PROSESSIKUVAUS
042	3.2. VAATEMALLISTON IDEAMAAILMA
045	MATERIAALIT ja VÄRIT
049	3.3. VAATEMALLISTON SUUNNITTELU
049	LUONNOSTELU
054	SILHUETTI
054	MIESTEN RÄÄTÄLÖITYJEN VAATTEIDEN TUTKIMINEN
054	VAATTEIDEN KAAVOITUS JA PROTOT
055	MALLISTON TOTEUTUS
068	3.4. OPINNÄYTTEEN TULOKSET
095	4 YHTEENVETO
101	LÄHTEET

1 JOHDANTO

“LOVE IS OBJECTIFIED BY WHAT MEN SAY IS RIGHT,
SCHEIBE-SCHEIBE BE MINE, BULLSHIT BE MINE,
BLONDE HIGH HEELED FEMINIST ENLISTING FEMMES FOR THIS,
EXPRESS YOUR WOMAN KIND FIGHT FOR YOUR RIGHT
WHEN I'M ON A MISSION, I REBUKE MY CONDITION.
IF YOU'RE A STRONG FEMALE, YOU DON'T NEED PERMISSION.”

LADY GAGA, SCHEIBE

Lainaus yhdysvaltalaisen poplaulaja, sanoittaja ja säveltäjä Lady Gagan, sanoituksesta kuvastaa hyvin opinnäytteeni aihetta Vahva Nainen. Kyseinen teksti alleviivaa aihetta ehkä liikaakin, mutta omalta osaltani kyseinen sanoitus on ollut voimaannuttavana läpi opinnäytteeni teon. Teksti kertoo siitä, miten tapamme tulkita feminiini- ja maskuliinikäsitteitä on hyvin subjektiivista, asettaen ne vastakkain; naisen ja miehen, alistumisen ja vallan, hyvän ja pahan. Työssäni vaatesuunnittelijana olen aina tasapainotellut naisellisuuden ja maskuliinisuuden välillä, vahvojen muotojen ja dramaattisten värien kautta. Tietoni ja tutkimukseni ovat kuitenkin aiemmin olleet puhtaasti visuaalisia, joten tämän opinnäytteen tavoitteena on syventää tietoisuutta aiheesta tutkimuksen kautta. Työni jakautuu kahteen osaan: taustoittavaan tutkimusosuuteen ja produktion eli vaatemallistoon. Tutkimuksellinen osa opinnäytteestä perustuu pääosin kirjallisuuteen, sekä myös kuvallisiin referensseihin voi-

mapukeutumisesta ja käsityksistä maskuliinisuudesta suhteessa feminiinisyteen kulttuurin ja pukeutumisen konteksteissa. Taustatutkimukseni käsittelee pukeutumisella luotavaa voimaa, maskuliinisuuden ja feminiinisyden kautta. Esittelen suunnittelun näkökohtia myös kuvallisen kartoituksen kautta. Taustoittavan osuuden tavoitteena on tarjota tietoa voimapukeutumisen kaikista puolista ja nostaa ilmaan kysymyksiä, joihin annan visuaalisen vastauksen produktion eli vaatemallistoni Vahva Nainen muodossa. Taustoittavan osuuden innoittamana olen luonut naisten ready-to-wear vaatemalliston, jonka päätuote on takit. Mallisto haastaa visuaalisesti ja moniselitteisesti katsojan käsityksiä voimapukeutumisesta, voimakkaiden silhuettien, materiaalien ja muotojen kautta. Painopiste produktio-osuudessa on suunnitteluprosessissa ja malliston toteutuksessa. Opinnäytteeni on pitkälti henkilökohtaista tutkimusta ja tulkintaa aiheestani vahva nainen ja voimapukeutuminen osana suunnitteluprosessia.

WHAT LIES BENEATH
- Hidden details in a form of simplicity -

1

2

WHAT LIES BENEATH
- Hidden details in a form of simplicity -

1

2

1.1. LÄHTÖKOHDAT ja AIHEEN ESITTELY

Keväällä 2012 tutkin ja inspiroiduin ajatuksesta ”hyvä vs. paha” ja loin tämän ympärille konseptin ja malliston ”What lies beneath” (1 ja 2). Kyseinen mallisto tutki hyvän ja pahan välistä jännitettä, kätkeytyksen yksityiskohtien etsimistä, sekä piiloutumista. Tämän piiloutumisen, ihmismassaan naamioitumisen pohjalta minua alkoi kiinnostaa vaatteiden luoma illuusio. Selvää on, että jokainen pukiessaan vaatteiden päälleen haluaa viestittää jotakin, viesti voi olla mitä vain ja pukeutumisella voidaan myös luoda illuusio itsestään, haluttu tarina katsojalle. Minua kiinnostaa nimenomaan se, miten totutujen maskuliini- ja feminiinielementtien sekoittaminen pukeutumisessa vaikuttaa siihen, miten vahvaksi nainen itsensä tuntee ja se miten vaatteiden muodoilla ja materiaaleilla voidaan luoda mielikuvia vahvemmassa minästä, esimerkiksi pehmeät materiaalit vs. kovat kiiltävät materiaalit, vaatteiden runsaat muodot vs. minimalistisuus.

Opinnäytteen aiheen valinnan lähtökohdat ovat osittain henkilökohtaiset. Olen itse 183,5 cm pitkä nainen ja tästä syystä olen aina tahtomattainikin esillä. Olen aina kamppailut oman fyysisen kokoni kanssa, hyväksyen sen lopulta osaksi omaa suojaakuortani. Oma pukeutumiseni on vahvaa ja minimalistista ja luon sillä vielä isomman ja ko-

vemman kuvan itsestäni, kuin mitä todellisuudessa olen. Ihmisten ensireaktio pitkistä naisista, ja myös minusta, on kokemusteni mukaan; uhkaava, ylpeä ja pelottavakin. Pitkiä naisia pidetään myös lyhempiä naisia vahvempina pituutensa vuoksi, tämä oletusarvo, ainakin omalta osaltani on kaukana todellisuudesta. Vaihtoehdot ovat olleet joko, kyyristyä kokoon, tai korottaa itsensä vahvempaan. Minä olen luonut oman illuusioni itsestäni maailmalle vahvistamalla tätä vahvaa mielikuvaa.

Tämän Vahva Nainen aiheen valitsin opinnäytteeni teemaksi, koska olen kiinnostunut siitä, miten käsitykset naisellisuudesta ja maskuliinisuudesta heijastuvat pukeutumiseen ja olen hullaantunut ajatuksesta, että vaate voi voimaannuttaa kantajansa. Lisäksi aiheet maskuliinisuus vs. feminiinisyys, valta vs. alistuminen sekä hyvä vs. paha ovat kiehtoneet minua koko opiskeluni ajan. Suunnittelellestiikkaani on aina ohjannut vahvat maskuliiniset muodot ja feminiinisen viettelevä tunnelma. Siispä tuntui luonnolliselta lähteä tutkimaan aihetta tarkemmin. Vaatesuunnittelijan ja pitkän naisen näkökulmasta katsottuna vahva nainen aiheen monijakoisuus kiehtoo minua ja aiheen valintaan vaikutti myös se, että halusin haastaa itseni opinnäytteen kanssa.

1.2. TAVOITTEET

Maisteriopinnäytteeni tavoitteena on suunnitella ja valmistaa korkeatasoinen vaatemallisto, joka pohjautuu ja saa inspiraation vahvoista naisista ja asioiden vastakkainasettelusta. Tavoitteena on, että taustatutkimus tarjoaa pohjan koko suunnitteluprosessilla niin, että tutkimuksesta saatu inspiraatio näkyy myös vaatemalliston lopputuloksessa. Tarkoitukseni on tutkia ja muodostaa erilaisia kontrasteja materiaalivalintojen ja vaateen muotojen kautta siten, että lopullinen mallisto on käytettävä vaatemallisto. Minua kiinnostaa myös se miten omalla pukeutumisellaan ihminen muodostaa itsestään kuvan toiselle, joko todellisen tai illuusion, eritoten vahvan naisen näkökulmasta ja feminiinisten ja maskuliinisten elementtien kautta.

Opinnäytteeni tavoitteena on löytää visuaalisia ja käsitteellisiä ratkaisuja seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

Mitä on naisen vahva pukeutuminen? Millä tavalla vahva nainen nähdään kulttuurissa? Mitä on voimapukeutuminen feminiinisyiden ja maskuliinisuuden kautta nähtynä? Miten feminiinisyys ja maskuliinisuus näkyvät kulttuurissa ja naisten pukeutumisessa? Tutkimuskysymyksiin on tarkoitus saada vastauksia sekä kirjallisessa- että produktiivisessa osiossa ja lopullisen vastauksen antaa taustatutkimuksen pohjalta syntynyt vaatemallisto. Tutkimusaihe tuo uutta näkökulmaa vahvan nykynaisen maailmaan vaatteiden kautta.

Suunnittelutyöllä oli myös henkilökohtaisia tavoitteita. Pyrin suunnittelemaan kokonaisuuden ja vaatemalliston, jossa näkyy oma suunnittelijaidentiteettini, osaamiseni ja kehitykseni. Vaatemallisto on yksi tärkeimmistä käyntikorteistani valmistumisen jälkeisessä työhaussa.

1.3. TYÖN JAOTTELU, RAJAUS ja RAKENNE

Opinnäyte on jaettu kahteen pääosaan, taustatutkimukseen ja produktion. Tarkoituksena on, että nämä osuudet käyvät jatkuvaa vuoropuhelua keskenään. Ensimmäinen osa on taustaa, jossa tarkastelen aihetta kirjallisten ja visuaalisten esimerkkien kautta. Valitsemani esimerkit ovat asioita, jotka inspiroivat omaa suunnitteluprosessiani ja näin avaavat omaa näke-

mystäni lukijalle. Toisessa osassa toteutetaan opinnäytteen produktion eli vaatemalliston suunnittelu ja valmistus. Produktio antaa visuaalisen vastauksen esitettyihin tutkimuskysymyksiin. Opinnäytteen kolmas osa tarkastelee saavutettuja tuloksia ja esittelee vaatemalliston. Tulokset osuuden tarkoituksena on visualisoida ja selkeyttää omat havaintoni ja näkemykseni aiheesta Vahva Nainen.

1.4. TUTKIMUSMENETELMÄT ja TYÖTAVAT

Taustatutkimus opinnäytteessäni keskittyy pääasiassa voimapukeutumiseen, feminiinisyiden ja maskuliinisuuden kautta. Opinnäyteprosessi eteni kartoituksesta suunnitteluun ja siitä produktion toteutukseen. Taustatieto on kerätty kirjoista, internetistä, artikkeleista ja omien havaintojen pohjalta. Produktion suunnitteluvaiheessa palasin kartoituksen aikana keräämiini kuviin ja esimerkkeihin, joista ammensin inspiraation vaatemallistolle, värien, muotojen, materiaalien ja leikkauksien kautta. Prosessin aikana pidin kuvapäiväkirjaa, johon keräsin kuvia niin inspiraatioista, kuin myös prosessin onnistumisista ja vastoinkäymisistä.

Prosessin loppupuolella hioin opinnäytteeni tekstiosuuden valmiiksi ja kuvautin vaatemalliston helsinkiläisen valokuvaaja Pinja Valjalla. Kuvausten meikkaajana toimi Heidi Kjellman ja mallina Paparazzin Noora. Kuvauspaikka oli Helsingissä sijaitseva Kattilahalli ja Aalto-yliopiston valokuvastudio. Opinnäyteprosessin aikana sain apua Aalto yliopiston studiomestareilta Reetta Myllymäeltä ja Sari Kiviojalta.

Aloitin opinnäytteen työstön tammikuussa 2014, jolloin aloitin keräämään kirjallista ja kuvallista materiaalia aiheesta ja aloitin alustavan luonnostelun. Vuoden 2014 alussa luin kirjoja aiheesta, keräsin muuta materiaalia, tein materiaalikokeiluja ja aloitin malliston vaatteiden kaavoituksen ja protojen teon. Keväällä suunnitteluprosessi vei kaiken aikani ja kirjallinen osuus sai jäädä hetkeksi, kirjalliseen osuuteen palasin kesällä ja jatkoin syksyllä 2014.

Käytän seuraavia tutkimusmenetelmiä opinnäytteessäni: kirjallisuus- ja kuvallinen katsaus, sekä kuva-analyysiä. Lähestyin työtäni vahvan naisen näkökulman kautta käyttäen aiheeseen sopivia kirjallisia ja kuvallisia esimerkkejä taiteen, muodin sekä kulttuurin kentiltä. Hain tietoa blogeista, internettietokannoista, vaatesuunnittelun peruskirjallisuudesta, artikkelikokoelmista ja tietokirjallisuudesta. Avainsanoja tiedonhaussa ovat olleet vahva nainen, power dressing, valta, alistettu, maskuliinisuus, feminiinisyys, miesten pukeutuminen, piilossa/esillä, epänormaali, ideaali, ihannemies, ihannenainen, normaali ja poikkeavuus.

MINÄ EN LUOTA KOHTALOO, EN TURVAA JUMALAA.
MINUSTA TULEE SELLAINEN KUIN ITSE TAHDON,
EI SELLAINEN KUIN HÄN MÄÄRÄSI.
MINÄ MUOVAAN UUDEN KUVAN ITSESTÄNI
ITSE LUOMASTANI SAVESTA.
MINÄ UHMAAN LUOJAANI JA LUON ITSENI UUELLEEN.
-
FAY WELDON
- NAISPAHOLAISEN ELÄMÄ JA RAKKAUDET -

2 V A H V A, S E K S I K Ä S, I T S E V A R M A N A I N E N

S seuraavat luvut muodostavat taustoittavan perustan opinnäytteelleni. Tämä osio on jaettu neljään päälu-
kuun ja useisiin alalukukokonaisuuksiin, jotka käsittelevät opinnäytteen aihetta eri näkökulmista. Opin-
näytteen lähdekirjallisuus koostuu enimmäkseen kirjoista, jotka käsittelevät feminiinisyyttä ja maskulii-
nisuutta, sekä voimapukeutumista kulttuurin ja vaatetuksen kautta. Tämän luvun tavoitteena on koota tietoa
maskuliinisuudesta ja feminiinisydestä ja siitä miten vahva nainen kuvataan kulttuurissa, mutta myös ottaa sel-
vää siitä, mitä voimapukeutuminen on ollut historiassa ja nykypäivänä. Tarkoitus on kyseenalaistaa maskuliinisuu-
den ja feminiinisuuden stereotyyppioita ja esittää kysymyksiä, joihin myöhemmin vastataan produktio osuudessa.

2.1. VAHVAN NAISEN ESITTELY POPKULTTUURISSA

hailen vahvoja popparinaisia, kuten Lady Gagua, joka omalla persoonallisella pukeutumisellaan, teostensa sanoituksillaan ja asenteellaan ei pyytele keneltäkään anteeksi. Kerätessäni inspiraatiokuvia vahvoista naisista, tajusin, että sankarini esiintyvät jatkuvasti puolialastomina ja poseeraavat kuin pornotähdet. Miksi vaikutusvaltaiset naiset ottavat vaatteet pois?

Nainen on kuvassa selin ja taivuttaa vartaloaan viettelevästi (3). Tutut tatuoinnit kuitenkin paljastavat kuka on kyseessä. Kuvassa on Lady Gaga. En tiedä, mitä Gaga haluaa seksikkyytensä alleviivaamisella sanoa, mutta hänen imagonsa vahvistaa ikaikaista naiskuvaa. Sen kuvan mukaan naisen tärkein ominaisuus on hänen ulkonäkönsä ja naisen osa on olla aina katsottavana (Seeling, 2001). 1990-luvun alussa Madonnan nännejä peittivät pelkät kimaltavat strassit. Silloin häntä kutsuttiin seksin papittareksi (4).

Madonna ei ole ollut enää vuosiin ainoa poppari, joka hyödyntää alastomuutta, lateksiasuja tai lavashow'ta, joka voisi olla otanta sadomasokistin päiväunista. Riisuutumisesta on tullut niin rutiininomaista, että peittävässä

poolossa ja farkuissa esiintyvien popparinaisten kohdalla tästä mainitaan erikseen (Savonlahti, 2014). Lady Gaga pelkissä stringeissä ei ylitä uutiskynnystä.

Mitä pahaa riisuuntumisessa sitten on? Ei mitään, jos pitää todellisena tasa-arvona sitä, että nainen saa tehdä omalla vartalollaan mitä itse haluaa. Beyoncé on tiennyt arvonsa eikä ole pelännyt sanoa sitä. Ennen soolouraansa Beyoncé julisti hitissä *Independent Women* olevansa itsenäinen nainen, joka maksaa omat laskunsa ja sormuksensa eikä tarvitse rinnalleen miestä. Joulukuussa 2013 hän julkaisi visuaalisen albumin. Melkein jokaisella albumin videolla Beyoncé esiintyy vähissä vaatteissa. *Drunk in love* – kappaleen videolla hän on rannalla yhdessä miehensä Jay-Z:n kanssa (5). Beyoncé on pukeutunut bikineihin ja läpikuultavaan takkimekkoon, Jay-Z:n yllä on peittävä T-paita.

Beyoncé on puhunut julkisuudessa paljon tasa-arvosta ja monellehän on esikuvallinen feministi. Beyoncé ja Jay-Z:tä kutsutaan sanaparilla *“power couple”* (Savonlahti, 2014). Kuinka tasaisesti valta jakautuu suhteessa kun pariskunnasta vain toinen riisuu itsensä yhteisellä musiikkivideolla?

3

DO YOU WANNA SEE ME NAKED, LOVER? DO YOU WANNA PEEK UNDERNEATH
THE COVER? DO YOU WANNA SEE THE GIRL WHO LIVES BEHIND THE AURA,
BEHIND THE AURA?

-

LADY GAGA, AURA

5

6

4

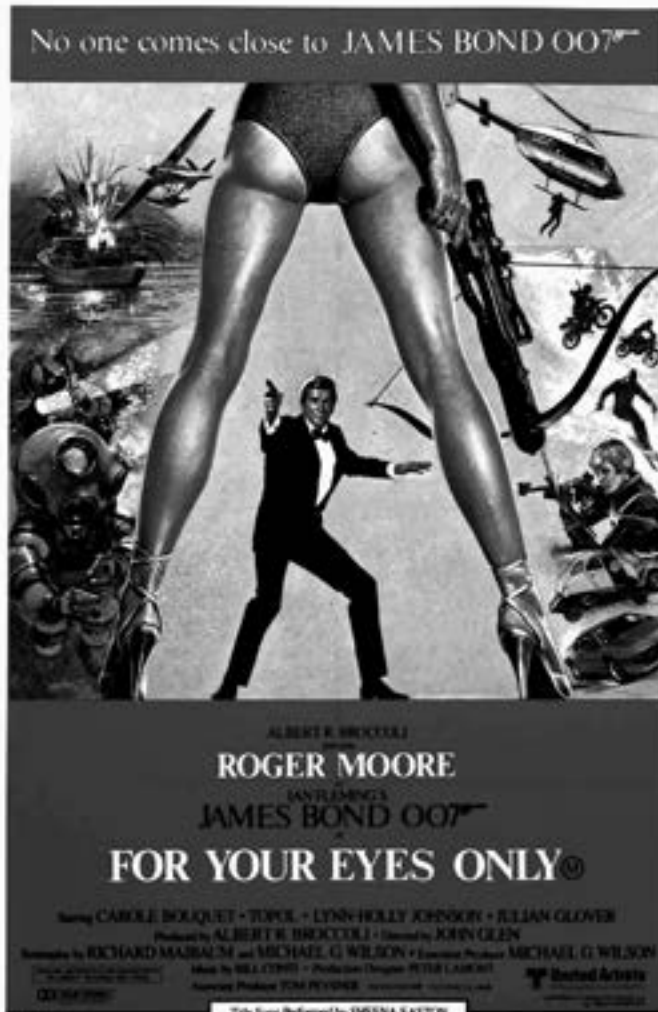
7

8

9

10

11

12

13

14

15

"LIFE'S A BITCH AND NOW SO AM I"

CAT WOMAN, BATMAN RETURNS

2000-luvulla valkokankaalla on seikkaillut enemmän naissoitureita ja vahvoja naisia kuin koskaan aikaisemmin. Kerätessäni tietoa vahvoista naisista elokuvien kautta, huomasin, että monessa elokuvassa perinteiset sukupuoliroolit ovat vaihtaneet paikkaa ja naiset päätyvät pelastamaan miehiä tai jopa tappamaan heidät julmasti. Kuten esimerkiksi *Bride (12)*, Quentin Tarantinon *Kill Bill* (2003 ja 2004), *Cat woman* (13), Tim Burtonin *Batman Returns* (1992) ja Natalie, Dylan ja Alen (15), McGn *Charles Angels* (2000), elokuvissa. Mitä tämä kasvava trendi, Vahvat Naiset valkokankaalla, tarkoittaa?

Naiseuden strateginen käyttö on suosittua mediassa. Elokuvissa, televisiossa ja teatterissa naiseus on esillä ja näytteillä. Naistähdet ovat kauan edustaneet pelkistetysti passiivista naisellisuutta, fantasioita naisellisuudesta. (Nikunen, 2001). Nykyään naiset ovat elokuvien säälimättömiä kostajia ja sutureita. Elokuvien nainen kuvataan itsenäisenä ja voimakkaana ja silti puetaan sarjakuvahahmojen fetissiasuihin (Mainon, 2006).

Onko tämä feministinen voitto, vaiko kaksiteräinen miekka?

Elokuvassa *Mr and Mrs. Smith* (2005), näyttelijä Angelina Jolie esittää salaista agenttia Mrs. Smithiä (Mainon, 2006). Elokuvan kohtauksessa Mrs. Smith on puettu trenssitakkiin. Hän toteuttaa monien miesten fantasiaa avatessaan takin ja paljastaessaan tiukan mustan kiiltävän S&M domina asun (14). Hän uhkuu seksuaalista voimaa ja valtaa. Seuraavassa kohtauksessa Mrs. Smith on kotona ja vaihtaa kiiltävän vinyylimekon kotoisaan oloasuun.

Huolimatta elokuvasankarittarien vahvuudesta ja seksuaalisesta voimasta, naistoimintasankarit kuvataan useasti sisäisesti herkkinä ja helposti särkyvinä (Mainon, 2006). Kuten edellisessä elokuvan kohtauskuvauksessa Mrs. Smith on vahva agenttina ja työssään, mutta kotona herkkä. Elokuvissa vahvat naiset esitellään maskuliinisina tai sitten täysin vastakohtaisesti seksijumalattarina tai aistillisina ruoskaa heiluttelevina kissanpentuina (Mainon, 2006).

"SUKUPUOLEEN PERUSTUVA JAKO NAINEN – MIES
ON ENSIMMÄINEN MÄÄRITTELEVÄ TOIMENPIDE, JONKA SUORITATTE,
KUN TAPAAATTE TOISEN IHMISEN, JA TÄMÄ SUORITUS SUJUU TEILTÄ
EREHTYMÄTTÖMÄN VARMASTI."

-

SIGMUND FREUD, "NAISELLISUUS" (1933/1964),
SITAATIN SUOMENTANUT ERKKI PURANEN

2.2. S U K U P U O L E N M I E L I K U V A

Kysymys sukupuolesta sinänsä ei ole kiinnostukseni kohteena, vaan katsaus aiheeseen avaa hieman omia näkemyksiäni.

Monesti ihmiset osaavat käyttäytyä automaattisesti sukupuolelle sopivalla tavalla. Pienestä pitäen meidät opetetaan kilteiksi ja kauniiksi tytöiksi ja reippaiksi ja vahvoiksi pojiksi. Sukupuolinnormeista seuraa oletus, että ihminen käyttäytyy sukupuolelleen tyypillisellä tavalla: naiset naisellisesti ja miehet miehekkäästi (Nikunen, 1996). Maskuliinisuuden ja feminiinisuuden normien mukaan eläminen on myös ahdistavaa: tulee tunne ettei koskaan ole tarpeeksi hyvä, aina voisi olla lihaksikkaampi tai hoikempi.

Kulttuuriset mielikuvat Nainen ja Mies luovat odotuksia sukupuolesta. Ne kutsuvat yksilöitä tunnistamaan itsensä naisina tai miehinä ja ruumiillistamaan normeja Nainen ja Mies (Nikunen, 1996). Feministinen tutkimus korostaa, ettei asetelma ole symmetrinen. Ensinnäkin ideaalinainen on saavuttamaton ihanne. Se asettaa todellisille naisille ylivoimaisia vaatimuksia näiden pyrkiessä vastaamaan ihannetta. Koska normit Nainen ja Mies ovat aina tietyn kulttuurin tuotteita, ne eivät ole ikuisia (Nikunen, 1996).

Naisellisuuteen naamioituminen on ironian politiikkaa visuaalisessa kulttuurissa. Se tarkoittaa feminiinisuuden tietoista liioittelua ja korostusta. Korostettu naisellinen käytös tulkitaan liioitellun naisellisuuden naamiona, jota naiset käyttävät peittääkseen tunkeutumisensa miesten alueelle. (Butler, 1990). Naisellisuus merkitsee vain reaktiota maskuliinisuuteen. Feminiinisyys ja naamioituminen lokahtavat yhteen miehisen halun merkiksi. Kaavio seuraa Freudin väittämää, jonka mukaan on ole-

massa vain yksi libido ja se on maskuliininen. (Nikunen, 1996). Feminiinisyys on vain kuori koristeineen. Judith Butler (1990) löytää tästä asetelmasta yhtäläisyyden herra/orja- rakenteeseen. Herra tarvitsee orjan ollakseen herra, ja näin hänen subjektiasemansa on riippuvainen orjan olemassaolosta. Naisen paikka falloksena, sen esittäjänä merkitsee olemista heteroseksuaalisen maskuliinisen halun objekti ja samalla esittää tätä halua (Butler, 1990). Naamioituminen viittaa siihen, että sukupuoliisuus on leikkiä, jossa oleminen ja esittäminen ovat sama asia. Naamioituminen voi siis olla seksuaalisuutta esittävä käytäntö. Se voi olla esitys, joka vakuuttaa olevansa todellinen, aito ja oikea. (Butler, 1990). Tämä näkemys kyseenalaistaa sukupuolten olemuksellisuuden. Naisuus ja mieheys voidaan nähdä tuotettuina, esitettyinä.

Kulttuurissa esitettyjen, eritoten mainosten käyttämä kuvamateriaali on tiheänään heteroromanssin merkkejä. Mainoksissa esitettävät sukupuolitettut ruumiit merkitsevät täydellisen romanssin edellyttämää naiskauneutta ja mieskomeutta (17). Kauneus-sanakin on jo sinänsä voimakkaasti sukupuolittunut ja liitetään helpommin naisiin kuin miehiin. (Vänskä, 2002). Naiskauneuteen liittyviä ruumiillisia määreitä ovat pitkät hiukset ja sääret, hoikkuus ja verrattain kookkaat rinnat, sekä harmoniset kasvopiirteet, joiden joukosta mikään yksittäinen tekijä – esimerkiksi suuri nenä tai pienet silmät – ei saa erottua liian voimakkaasti (Vänskä, 2002). Mieskomeuden standardeja rakentavat puolestaan pitkät, leveäharteiset, lihaksikkaat mieshahmot, joilla – toisin kuin naisilla – on suotavaa olla hyvin voimakkaat kasvopiirteet, erityisesti jyrkät leuat (Vänskä, 2002). Näitä ihanteita ruumiillisesti lähestyvät naiset ja miehet täyttävät kulttuurin/mainoskertomukset.

16

17

18

19

21

20

22

23

24

“A MASCULINE SILHOUETTE, TAILORED FOR HER”

LOOK LIKE A LADY, THINK LIKE A MAN: MASCULINE LOOK IS TAKING OVER

MASKULIINISUUS KULTTUURISSA ja NAISTEN PUKEUTUMISESSA

Judith Butler tulkitsee maskuliinisuutta toivovien naisten toivovan ainoastaan tasavertaisuutta miesten kanssa samaistumalla miehiseen haluun. He eivät ole kiinnostuneita naisista (Butler, 1990). Butlerin mukaan naamiointin tapahtumat voidaan tulkita performatiivisella toistolla rakennetuksi sukupuolisuudeksi, mutta miksi keskustelussa nostetaan esiin juuri naisellinen pukeutuminen naamiointina? Miksi miehen luonnon muotojen vastainen, topattu ja kovetettu puku muodostaa luonnollisen vallan ja voiman kuvan, kun taas naisellinen vaate tai käytös on luonnoton naamio?

Adolf Loos toteaa, että miesten pukeutuminen oli ennen 1800-luvun loppua yhtä koristeellista ja värikästä kuin naisten pukeutuminen on nykyään ja helpottuneena huomauttaa miesten kivunneen kehityksessä eteenpäin. Heidän pukeutumisensa on päässyt ornameenteista. Naisten, jotka ovat jääneet alemmalle kehitysasteelle röyheliöidensä kanssa, olisi pyrittävä myös edistykseen ja kielämään rikolliseksi luonnehdittavat ornamentit. (Loos, 1982).

N A I S D A N D Y

Tyypillisessä 1990-luvun muotikuvassa naismalli on esitetty ristiin pukeutuneena eli miesten puvussa (23). Näissä muotikuvissa sukupuolen esitys on rakennettu ammentaen 1800–1900 lukujen aristokratian ja dandyjen estetiikkaa, valokuvissa yleensä nähdään maskuliinisesti tyylieltyyn, väljään pukuun ja matala-pohjaisiin nauhakenkiin puettu naismalli (Vänskä, 2002). Dandyt ja dandyismi korostaa yksinkertaisuutta ja hienostuneiden yksityiskohtien merkitystä pukeutumisessa (20). Napinlävet tai kankaan laatu paljastavat kultivoi-

tuneen dandyn ja erottuminen tapahtuu ilman silmiinpistäviä ja räikeitä keinoja. Dandyismi korostaa pukeutumisessaan yksinkertaisuutta ja kiistää pyrkimyksen ylellisyyteen. Tyylipuhtaalla dandyllä virheetön pukeutuminen tarkoittaa äärimmäistä yksinkertaisuutta ja samalla erottautumista, se symbolisoi henkistä yliveraisuutta. (Baudelaire, 2011). Baudelaire erottaa jyrkästi naiset ja dandyt. Nainen on kaunis eläin, jotain luonnonkaltaista, villiä ja hallitsematonta, vastakohtaista dandyllä, joka on keinotekoinen ja henkisesti muita korkeammalla. Nainen on jumalainen idoli. Baudelairelle naisen kaunistautuminen on hänen osansa. (Baudelaire, 2011).

Naisdandy paikantuukin naisen asemassa tapahtuneeseen murrokseen 1800–1900-lukujen taitteessa: siinä naiset käänsivät dandyjen miehisen maailman ylösalaisin, omivat itselleen dandyn miehisiksi mielletyt symbolit ja pyrkivät muodostamaan sillä vastarinnan miehelle maailmalle luoden ”uuden naisen” (Vänskä, 2002). Muodin kontekstissa merkittävimpänä dandyismin uudelleen-tulkitsijana ja modernin naisen maskuliinisen siluetin muokkaajana pidetään 1920-luvulta alkaen vaikuttanutta Gabrielle ”Coco” Chanelia (21). Suunnittelussa Chanel hylkäsi vallalla olleen feminiinisyyden ajattelutavan, joka määritteli naisen liikkumattomaksi taideobjektiksi (Vänskä, 2002). Chanel eliminoi suurimman osan runsaista kangaskerroksista ja alusvaatteista ja korvasi ne suorilla yksinkertaisilla linjoilla ja yhtenäisellä väri-tyksellä. Vaatteet saivat laskeutua suoraan ja vapaasti ja mieluummin peittää kuin korostaa vartalon kurvikkuutta. (Vänskä, 2002). Chanelille pukeutuminen ei ollut pelkkää huvitusta. Suunnittelija uskoi, että naisilla oli mahdollisuus muuttaa elämänsä suuntaa vaattein (Vänskä, 2002).

Coco Chanel etsi innoitusta miestenvaateista ja pukeutui itse samanhenkisesti. Chanelin vuonna 1913 esitellyn vaatemallistoon oli lainattu vaikutteita miesten vaateista sekä miehisistä kuoseista ja materiaaleista. (Quin, 2010).

M A S K U L I I N I S E N A N D R O G Y Y N I T N A I S P U K E U T U J A T

Olen kerännyt seuraavaan kappaleeseen tyyli-ikoneita joiden maskuliininen pukeutuminen on ollut keskeisenä inspiraatiolähteenä opinnäytteessäni.

G R A C E J O N E S (syntymänimeltään Grace Mendoza Jones, 1948 Jamaika) on jamaikalais-yhdysvaltalainen laulaja, lauluntekijä, näyttelijä ja malli. Grace Jones aloitti uransa mallina New Yorkissa, mutta vasta muuttaessaan Pariisiin hän sai menestystä malliurallaan. Hän teki mallin töitä useita vuosia, työskennellen mm. Yves Saint Laurent, Claude Montana, ja Kenzo Takeda kanssa. 1970-luvun lopulla Jones teki levytyssopimuksen Island Recordsin kanssa ja musiikillisten muutosten rinnalla hän muutti myös ulkonäköään. (Dufresne, 2014).

Uusi ulkonäkö on vaikuttanut hänen maineeseensa vähintään yhtä vahvasti kuin musiikki. Jonesin tyyli on hauska, rohkea ja erittäin uhkaava (Dufresne, 2014). Parhaiten hänet tunnetaan seksikkäästä, mutta androgyynistä tyylistään (25).

Jones itse kiteyttää tyyliinsä näin; ”Tyylini on naisille jotka ovat kiireisiä. Olen itse aina menossa. Minulle aurinkolasit ovat silmämeikki, jopa illalla. Puolet kasvoistani ovat aurinkolasien peittämät ja se mikä kasvoistani näkyy ovat minun huulet. Toinen tavaramerkkini taitaa olla huput”. (Kenny, 2013). Grace Jonesin ulkonäkö saa aikuisen miehen vapisemaan, mutta hänen julma ulkonäkönsä on tehnyt hänestä pelottoman taiteilijan, joka ei pelkää ottaa riskejä ja on valmis luomaan omia polkujaan.

B E T T Y C A T R O U X (syntymänimeltään, Betty Saint, 1945) on entinen Chanel malli ja muoti-ikoni. Hän oli Yves Saint Laurentin muusa (31). Catroux on kuuluisa pitkistä valkoisen-vaaleista hiuksistaan, hontelon laihasta vartalostaan ja androgyyni tyylistään. (Rotbart, 2014). Catroux kertoo omasta tyylistään; ”Olen pukeutunut samalla tavalla käytännössä syntymästäni saakka. En pukeudu kuin nainen yleensä. En ole kiinnostunut muodista ollenkaan. En ole koskaan yrittänyt pukeutua tietyllä tavalla, olen melko välinpitämätön ja huoleton pukeutumiseni suhteen. Pukeutumiseni voi tulkita monella tavalla”. (Cavanagh, 2011). Catroux on arvoituksellinen ja ainutlaatuinen hahmo Pariisin hienostuneissa muotipiireissä.

25

26

27

28

29

30

31

32

025

2 VAHVA, SEKSIKÄS, ITSEVARMA NAINEN

33

34

35

36

37

38

39

PATTI SMITH (1946, Chicago) on yhdysvaltalainen muusikko, taiteilija, runoilija ja kirjailija, joka tuli tunnetuksi vuonna 1975 julkaistulla ensilevyllään, *Horses* (Biography). Hän on tuonut punkmusiikkiin feministisen ja intellektuellin näkökulman, ja häntä pidetään yhtenä rockmusiikin inspiroivimmista naistähdistä. Smith on tyyli-ikoni kaiken ikäisille naisille ja miehille. Hänen tyyliään voi kutsua vaivattomaksi ja androgyyniksi (33). Hänen alati kampaamattomat hiukset, meikittömät kasvot ja aukinaiset miesten paidat luovat hänen tavaramerkikseen nousseen vaivattoman ja viileän tyylikkään ulkonäön, mutta kuitenkin niin, että hän näyttää siltä kuin ei välittäisi. (La Ferla, 2010). Smith kommentoi omaa tyyliään;

“My style says ‘Look at me, don’t look at me,’ ‘It’s, ‘I don’t care what you think.’, ‘Even as a child, I knew what I didn’t want,’ Ms. Smith recalled. ‘I didn’t want to wear red lipstick.

When my mother would say, ‘You should shave your legs,’ I would ask, ‘Why?’ I didn’t understand why we had to present a different picture of ourselves to the outside world.” “I like to be comfortable,” she said evenly. “Sex has never been my thing. I just wanted to feel like myself”. (La Ferla, 2010).

MARLENE DIETRICH (1901 - 1992) oli saksalais-yhdysvaltalainen näyttelijä ja laulaja, jonka tavaramerkki oli matala ja tunnelmallinen ääni. Marlene aloitti uransa kabareelaularina ja päätyi Hollywoodin suurtuotantoihin. Dietrich tunnettiin valkokankaalla suorasukaisten ja itsenäisten naisten esittäjänä. (Biography, Dietrich). Hän pukeutui usein frakkiin ja silinterihattuun, ja seksuaali- ja sukupuoliroolirajojen rikkojana hänen sanottiin olleen aikaansa edellä. Marlene Dietrich oli ja on edelleen yksi tunnetuimmista tyyli-ikoneista. Marlene tunnetaan androgyynisestä ja miehekkästä, mutta seksikkästä tyylistään, jota monet nykyartistitkin ovat kopioineet (36). Hän pukeutui maskuliiniseen kolmiosaiseen pukuun, jolla hän loi androgyynin ilmeen. Tällä pukeutumistavallaan hän oli yksi niistä, jotka mullistivat ja uudelleen muokkasivat naisten muotia 1930-luvulla. Hänen ansiostaan housut hyväksyttiin naisilla. Marlene rakasti miesten vaatteita, mutta hän ei kuitenkaan pukeutunut niihin 24/7- hän rakasti myös luksusta, kuten istuvia mekkoja, silkkipuseroita ja vanhaa Hollywood Glamouria. (Bandeles, 2014).

FEMINIINISYYS KULTTUURISSA ja NAISTEN PUKEUTUMISESSA

Moderni feminiininen nainen sisältää vastakoh-
tia, jolloin kiharrettu, maalattu ja puuteroitu
naisen pää kätkee sisäänsä itsenäisiä ajatuk-
sia, käytännöllisyyttä ja toimintatarmoa. Samaan aikaan
huolella räätäloidyn yksinkertaisen puvun alla kihisevät
turmeltunut intohimo ja hienostunut paheellisuus. (Sed-
diki, 2010). Naisellisuuteen naamioituminen eli tietoinen
feminiinisyiden liioittelu muuttaa asetelmaa, jossa nai-
nen on luonnollinen katseen kohde. Feminiinisyys esittää
katseen kohdetta eikä ole sitä luonnollisesti. Naisen su-
kupuoleen liitetyt luonnolliset ominaisuudet, feminiini-
syiden tunnuksien näyttävät liioittelun kautta selkeästi
tuotettuina, päälle liimattuina jopa naurettavilta. (Niku-
nen, 1990). Näin feminiinisyudesta tulee asu, jonka voi
pukea ja riisua.

Korostettu feminiinisyys korostaa ulottuvuutta jota pi-
detään voimattomuuden merkinä. Tämän vuoksi naiselli-
suuteen kääriytynyt representaatio herättää hämmennys-
tä. Maskuliinisuuteen pukeutuminen on ymmärrettävää,
mutta miten feminiinisyys voisi tuottaa uhmakasta vas-
tarintaa. (Nikunen, 1990). Assosiaatioissa naisellisuus
kytkeytyy myös naista ja naiseutta voimakkaammin
seksuaalisuuteen. Naisellisuus on myös käännettävissä
omaksi vallankäyttöväliseksi liioittelemalla. (Nikunen,
2001). Vaatteet ovat viettelyn välineitä tai itse viette-
lyä (Seddiki, 2010). Voidaanko tällä vaateen viettelyllä
luoda uhmaa ja voimaa feminiiniseen pukeutumiseen?

Naisellisuuteen naamioituminen voi käydä niin sosiaa-
lisesta naamiosta kuin jonkinlaisesta selviytymisstra-
tegiastakin (Nikunen, 2001). Naisellisuuden ilmeisin
strategiakäyttö on miehen pyydystäminen ja hurmaus.
Naisellisuuden ja seksikkyyden liioittelun kautta voidaan
irvailla naisia alistavia määreitä ja tehdä tilaa monimuo-
toisemmille käsityksille naiseudesta, mieheydestä ja
seksuaalisuudesta (Nikunen, 2001). Etenkin seksillä pe-
laaminen jää usein pelkäksi seksillä pelaamiseksi. Naisel-
lisuuteen naamioitumisen yhteydessä joutuu kysymään,
voiko naiseutta käyttää strategisesti palaamatta laskel-
moituun naisellisuuden mystiikkaan. Rajankäynti naisel-
lisuuden mystiikan vahvistamisen ja parodian välillä on
usein hämärtynyttä.

Muotilehdet ovat tyypillisiä 1900-luvun tuotteita, joissa
katsominen ja kauneus kietoutuvat yhteen feminiinisyi-
den kanssa (Wilson, 1985). Vogue'n kantavana ideologi-
ana on ollut alusta saakka luoda kuvin ihanteellisen es-
teettisen ulkonäön normia naisille. Lehden tehtävä on siis
perustamisesta saakka ollut tuottaa ja muokata käsityk-
siä siitä, millaista ideaalinen feminiinisyys kulloinkin on.
(Jobling, 1999). Naisellisuus voi kauneuteen kytkeytyvien
tyyliin ja esitysten ohella mieltä myös rajoituksiksi, jotka
aiheuttavat surua ja riittämättömyyden tunnetta.

Naisellisuuden ja seksikkyyden liioittelun kautta voidaan
irvailla naisia alistaville määreille ja tehdä näin tilaa moni-
muotoisemmille käsityksille naiseudesta, mieheydestä ja
seksuaalisuudesta.

FEMINIINISET NAISPUKEUTUJAT

Olen kerännyt seuraavaan kappaleeseen tyyli-ikoneita joiden feminiininen pukeutuminen on ollut inspiraatiolähteenä opinnäytteessäni.

MARILYN MONROE (1926- 1962 Los Angeles) oli yhdysvaltalainen näyttelijä, laulaja ja malli. Monroe on kaikkien aikojen tunnetuimpia filmitähtiä ja seksisymboleita. Hänen vaikutustaan naiskuvaan ja länsimaiseen filmitähtikulttiin pidetään merkittävänä. On sanottu, että Monroe rakensi 1950-luvun murroskaudessa olevaan länsimailmaan uudenlaisen seksisymbolin mallin, joka oli yhtä aikaa eteerinen ja inhimillinen. Monroen pituus oli 166 cm ja mitat 90–60–90 (rinta, vyötärö, lantio). (verkkosivu Curiosityaroused). Kyseistä numerosarjaa on pidetty kaikkien aikojen naisten kauneusihanteena.

Marilyn Monroen tyyli huokui naisellista glamouria 1950- ja 1960-luvun ajan hengen mukaisesti (45). Marilyn oli mestari yhdistämään naisellisuuden hienostuneeseen tyyliin ilman, että vilautti juuri muuta kuin hieman

säärtä. Kautta aikojen Marilynin muuttuvaa tyyliä yhdisti yksi seikka: koruttomuus.

Marilyn Monroe on synonyymi naisellisuudelle, glamourille ja seksikkyydelle. Niistä koostui myös hänen tyylinsä kulmakivet. Marilynin uskaliasta pukeutumista sekä ihailtiin että paheksuttiin hänen eläessään. Marilyn kertoi myös rohkeasti pukeutuvansa miehiä varten: ”Miksi useimmat naiset pukeutuvat toisiaan varten? Minä pidän miehistä ja samoista asioista kuin he, joten on vain loogista, että pukeudun heitä varten.” Marilynin mukaan naisellisuus ei ole jotain, johon voi verhoutua, vaan se on luontaista ja osa naisellisuutta on halu miellyttää miestä. ”Olen nainen isolla N:llä ja nautin siitä, ” Marilyn sanoi viitaten kurveihinsa. (verkkosivu Marilynintyyli).

Marilyn oli aikansa kauneusihanne. Nykyään hän edustaa klassista, täyteläisempää ihannetta, jota monet pitävät inhimillisempänä ja kauniimpana kuin nykyajan ”size zero” -maniaa. Marilynin asenteella tuntuu olevan naisiin voimauttava sekä vapauttava vaikutus, sillä hän oli aina ylpeä vartalostaan ja nautti naisena olemisesta.

40

41

42

43

44

45

46

LADY GAGA (Stefani Joanne Angelina Germanotta, 1986, New York), on yhdysvaltalainen elektro-, dance- ja poplaulaja, sanoittaja ja säveltäjä sekä performanssitaiteilija. Hän on ilmiö, jonka ilmaantumista lavalle, punaiselle matolle tai lehtien aukeamille odotetaan henkeä pidättäen. (Goodman, 2011).

Kymmeniä miljoonia levyjä myynyt Lady Gaga on uransa alusta asti hätkähdyttänyt asuillaan, joita voi hyvällä syyllä kutsua pikemminkin performansseiksi kuin vaatteiksi. Määrätietoisesti tähteyttään rakentanut popdiiva on tehnyt tyylistään tavaramerkin. Silloin tällöin Gaga järkyttää valokuvaajia ilmaantumalla tapahtumiin raa'asta lihasta tehdyn puvun sijaan mustassa cocktail-mekossa, pitkät vaaleat hiukset kiharrettuna ja huulissa klassisen punaista punaa (40).

Hänet tunnetaan itseironisuudestaan sekä siitä, että hän kyseenalaistaa yhteiskunnan konservatiivisia arvoja. Voidaan kysyä edustaako hänen tapa naamioitua kliseisen seksikkääksi amerikkalaiseksi blondiunelmaksi, Marilyn Monroeeksi, parodiaa. Pelkkä jäljittely, ikonin toisto ei muodosta parodiaa, koska parodiaan liittyy myös poliittinen kannanotto tai etäisyys (Nikunen, 2001).

Seksuaalisen vallan käyttö on Lady Gagan pääasiallinen myyntistrategia. Tällä hän on hämmentänyt perinteistä rockin sukupuolijakoa, jossa seksuaalinen valta kuuluu pääasiassa miesesittäjille. Vaikka superblondiutta yleensä pidetään vain harmittomana tyylinä se korostaa seksin ja kauneuden symbolia (Nikunen, 2001).

Lady Gaga kommentoi tyyliään; ”Nykyään on muotia teeskennellä, ettei ulkonäön eteen ole nähty vaivaa, minua illuusion säilyttäminen ei kuitenkaan kiinnosta. Tyyli-ikonini, kuten, Leigh Bowery, Klaus Nomi, David Bowie ja Grace Jones, uhrasivat itsensä ja aikansa pop-tähteydelle ja niin teen minäkin. En usko että voisin elää ilman kampauksia, meikkiä ja muotia, olen läpikotaisin Glamour Girl. Uskon hohdokkaaseen elämään ja elän niin. En halua että kukaan tekee eroa sen välillä kuka olen meikin kanssa ja sitä ilman. Olen yksi ja sama henkilö”. (Goodman, 2011).

Time-lehti listasi vuonna 2010 Gagan maailman sadan vaikutusvaltaisimman ihmisen Time 100-listalle. Forbes niin ikään sijoitti hänet ensimmäiseksi vuonna 2011 ja seitsemänneksi maailman vaikutusvaltaisimpien naisten listallaan vuonna 2010. (verkkosivu Biography/Lady Gaga).

2.3. POWER DRESSING eli VOIMAPUKEUTUMINEN

Ajatus siitä, että muoti voi voimaannuttaa naisen niin että hän saavuttaa enemmän elämässään, ulottuu aina 1920-luvulle saakka, aikaan jolloin naiset vapautettiin korseteista. Korseteista vapautuminen loi merkittävän pohjan alkavalle naisliikkeelle 1970-luvulla, aikaan jolloin housuista tuli naisten päivittäinen uniformu. (verkkosivu *voguepediapowersuit*) The Woman's dress for success- kirja julkaistiin 1977. Power-dressing saavutti huippunsa vuonna 1980, jolloin naisten voimajakkupuku otti muotimailman herruuden. Power-dressing konsepti oli puku, joka liioitteli naisen hartialinjaa ja antoi kantajalleen aggressiivisen ja maskuliinisen siluetin (Seeling, 2001). Power-dress muoti kannusti naisia poimimaan miestenvaatteiden kautta itselleen lisää auktoriteettia. Tyypillinen power-puku oli kaksiosainen bleiseri ja puolihome ja myöhemmin myös housut. Väriltään puku sai olla musta, harmaa, sininen tai jopa beige. (Seeling, 2001).

Bleiseri oli ylisuuri, usein kaksirivinen, hartialinja jatkui yleensä reilusti yli vartalon normaalin ääriviivan. Juuri tämä liioiteltu muoto muutti kantajansa siluettia. Vaatteet korostivat ja muuttivat kantajansa mittasuhteita. Mitä siis vaatteilla voi piilottaa, korostaa, muuttaa ja vahvistaa ihmisen muotoa?

VOIMAPUKEUTUMINEN 1980- ja 1990- LUVUILLE

1980-luku oli vaikutusvaltaisten naisten vuosikymmen. Helmut Newtonin Pariisin Vogueille Vuonna 1981 kuvassa valokuvasarjassa Sie Kommen (Naked and Dressed) neljä mallia astelee määrätietoisesti kuvaajaa kohti

tyylikkäissä jakku- ja housupuvuissa, ja viereisellä sivulla asetelma on muuten sama, mutta mallit ovat piikkikorkokenkiä lukuun ottamatta alasti (49 ja 50). (Stevenson, 2012). Vaatetettuina he ovat bisnesnaisia; alastomina he uhkuvat amatsonimaista seksuaalisuutta.

Romanttisessa komediassa Working girl – tieni huipulle (1988), voimapukeutuminen kertoi ”bisnesälystä ja synnillisestä kropasta” (52). Dynastia sarjassa Alexis Colbyn tyyli on oivallinen esimerkki power-olkalinjasta (51). Saksalainen suunnittelija Thierry Muglerin power-dressing-tyyli kuului 1980-luvun seksikkäimpiin hänen kehitettyä tunnusomaisen, linjakkaan ja coutureperinteitä hyödyntävän jakkupukunsa (48). Giorgio Armania ylistettiin siitä että hän uudisti työssäkäyvän naisen vaatekaappia ja toi naisellisuutta perinteisesti maskuliiniselle alueelle (53). (Stevenson, 2012).

Naismuotisuunnittelijoiden astuminen muotisuunnittelijoiden miehelle kentällä yhä enenevässä määrin 1980-luvun puolivälin jälkeen on tehnyt androgyniasta näkyvämpää vaatesuunnittelussa (Vänskä, 2002). Nais-suunnittelijat – kuten Donna Karan tai Miuccia Prada – ammensivat sukupuolimerkkejä miesten vaatteista ja ovat pyrkineet tulkitsemaan niitä uudelleen luomalla identiteettejä, joille ominaista on naisen itsenäisyyden, vallan ja kontrollin korostaminen pehmeästi muotoiltujen ja käytännöllisesti suunniteltujen vaatteiden kautta. 1990-luvuilla naismuotikuvaajien lukumäärän lisääntyminen on myös vaikuttanut siihen, että feminististen ”supermallien” rinnalle on tullut androgynisempiä naismalleja, esimerkiksi Kate Moss. (Vänskä, 2002).

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

SIR ROBERT CHILTERN: "YOU PREFER TO BE NATURAL?"
 MRS. CHEVELEY: "SOMETIMES. BUT IT IS SUCH A VERY DIFFICULT
 POSE TO KEEP UP"

OSCAR WILDE, AN IDEAL HUSBAND, 1912

VOIMAPUKEUTUMINEN 2000-LUVULLA

Tällä hetkellä muodin maailma on hivuttautumassa kohti entistä vaivattomampaa ilmettä, ja jatkossa erottautuminen on sulautumista joukkoon. Ilmiötä käytetään sanaa normcore, jossa klassisuutta on tavallisuus eikä laadusta tingitä. Siivoamalla ulkoisesta olemuksestamme kaiken ylimääräisen teemme tilaa henkisille asioille. Pukeutuja joka ei pidä itsestään suurta meteliä on tulevaisuuden kuumin juttu (Dillemuth, 2014).

Normcore on molemmille sukupuolille suunnattu muoti, joka yhdistää jokapäiväisiä vapaa-ajan vaatteita, kuten t-paitoja, huppareita ja farkkuja. Termi yhdistää sanat "normaali" ja "hardcore" ja sen on luonut New Yorkilainen trenditoimisto K-Hole. Normcore pukeutijat ovat ihmisiä, jotka eivät halua erottua vaatteillaan. Tämä ei kuitenkaan tarkoita että he olisivat epämuodikkaita. Normcore on vastareaktio muotimaailman yhä nopeammin vaihtuville muotitrendeille. Normcoren sanoma on; "Minulla on sielu ja olen älykäs. Olen ainutlaatuinen ja minun ei tarvitse huutaa sitä." (verkkosivu, voguenormcore).

Muutos on suuri sillä aina viime vuosiin asti on ollut muodikasta korostaa kiirettä, näkyvyyttä, voimaa, ja häikäilemättömyyttä. 1980-luvun power dressing ajattelu olkatoppauksineen tuki ajatusta voimanaisestä, joka eteni kyynärpäätaktikalla työssä ja muussa elämässä. Tämän päivän supernainen on itsenäinen ja cool, mutta lähestyttävä. Kasvoilla on vain häivähdys meikkiä ja hiukset ovat tuulen tuivertamat. Naiskuvan muutokseen on vaikutta-

nut naissuunnittelijoiden esiinmarssi 2000-luvulla: Célinen Phoebe Philo, Chloén Hannah MacGibbon ja Stella McCartney. (Dillemuth, 2014).

Olen aina ihaillut muotitalo Célinen pääsuunnittelija Phoebe Philon tapaa yhdistellä maskuliinisuutta ja naisellisuutta niin että lopputulos on yksinkertaisen huoleton ja silti käytettävä vaate. Philon oma androggyyni tyyli on aina innoittanut minua henkilökohtaisessa pukeutumistyyliässäni, mutta myös omassa suunnittelutyössäni (54,55 ja 56). Philo puhuu intohimoisesti hänen tehtävästään Célinellä;

"I hope when women wear Céline they feel confident and strong," "I guess there is a bit of a political statement behind Céline, which is that we should be teaching young girls to feel good ... I am not a big fan of women being sexualised through clothes, as you can probably tell from my work. I have no problem with a woman wearing anything as long as she has chosen to wear it for herself. But I do think there are too many images of women that are sexualized and too many examples of women dressing for other people and disempowering themselves in the process." (Shulman, 2014).

Pheobe Philon sanoissa on jotain samaa siitä miten itse toivon että vaatteeni nähdään ja koetaan. Toivon, että käyttäjä kokee itsensä itsevarmemmaksi ja vahvemmaksi vaatteissani, mutta haluan mallistoissani leikkiä myös vastakkain asettelulla ja juuri seksuaalisten jännitteiden kautta. Miten paljastaa viettelevästi pintaa, mutta olla silti piilossa? Haluanko tulla nähdyksi tai haluanko piiloutua?

"I DRESS FOR MYSELF. NOT FOR THE IMAGE,
NOT FOR THE PUBLIC, NOT FOR THE FASHION,
NOT FOR MEN."

-

MARLENE DIETRICH

3 V A H V A N N A I S E N V A A T E M A L L I S T O

Opinnäytteeni vaatemalliston suunnittelu ja valmistus, pohjautuu taustatutkimuksessa heränneisiin ajatuksiin voimapukeutumisesta ja Vahvasta Naisesta. Tämän inspiroimana suunnittelin ja valmistin naisten syksy/talvi vaatemalliston, joka sisältää yksitoista asua. Päädyin suunnitteluprosessin aikana ratkaisuihin, jotka koin taustatutkimuksen pohjalta luonteviksi. Tutkimuksessa saatu inspiraatio näkyy yhdentoista asun vaatemalliston lopputuloksessa, materiaali-, muoto- ja värivalintojen kautta.

3.1. P R O S E S S I K U V A U S

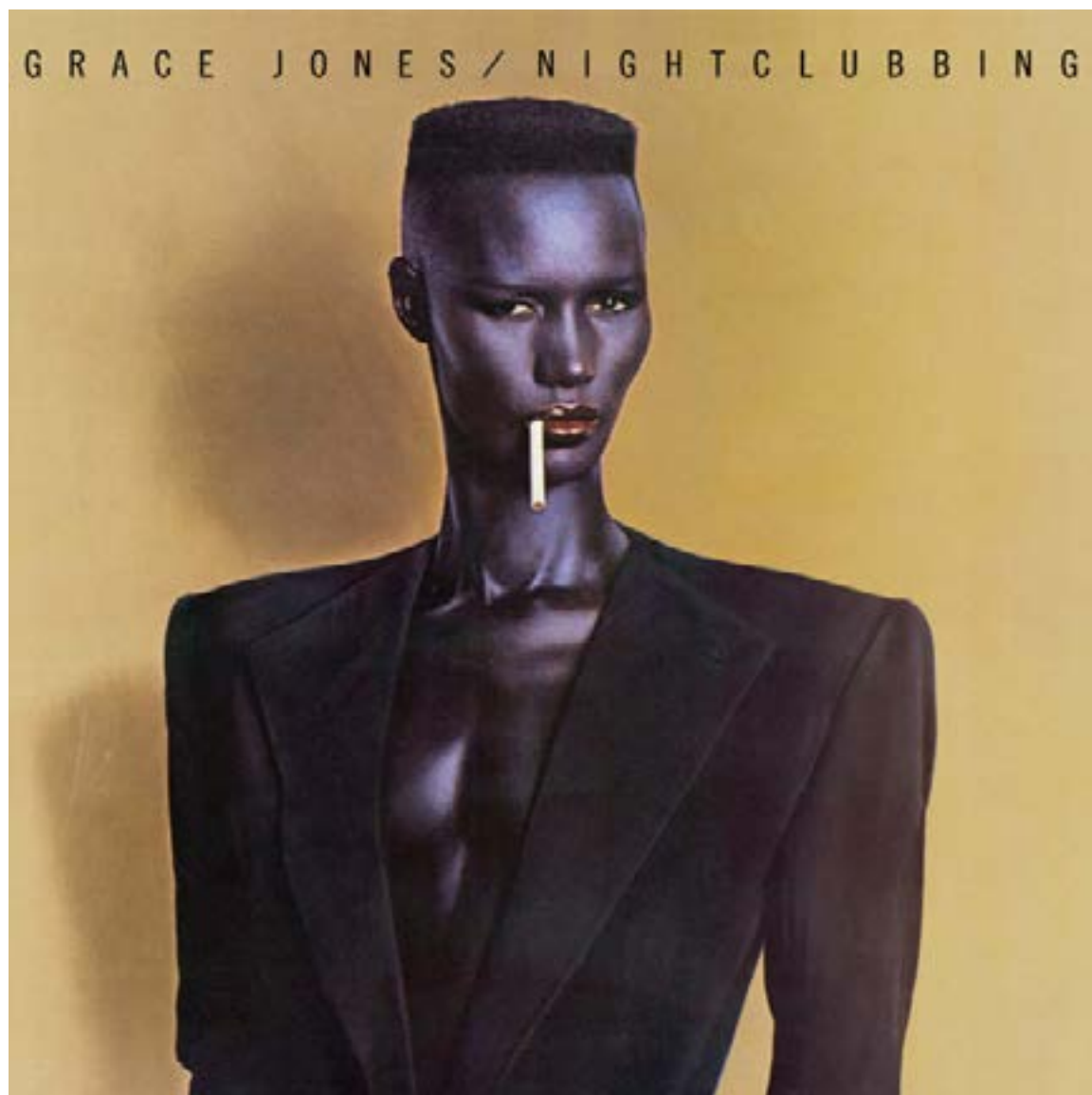
Aloitin prosessin pohtimalla mitkä olisivat tarkastelunäkökulmalleni sopivat metodit eli tavat tehdä työtä ja edetä prosessissa. Prosessiosuuteen kuului miestenvaatteiden räätälöintitekniikoiden ja muotojen tutkiminen, yksityiskohtien hakeminen luonnostellen, digiprintin ja materiaalien työstö, kaavoitus- ja prototyöskentely sekä lopullisten tuotteiden ompelu. Yhdistin edellä mainitsemani metodit omiin kokemuksiini ja taustatutkimuksen inspiraation kautta luonnostellen syntyi vaatemallistoni. Keräsin kirjallisuuskartoituksen ja suunnitteluprosessin aikana aiheeseen liittyviä inspiraatiokuvia. Opinnäyteprosessini oli vahvasti intuitioon ja käsillä tekemiseen perustuva, varsinkin kaavojen ja mallien suunnitteluvaiheessa. Mallistosuunnitteluvaiheessa kokeilin erilaisia luonnosteluteknikoita piirtämällä ja muotoilemalla kangasta mallinukun ja Barbie nukun päälle. Prosessi eteni pääosin lineaarisesti, eri osioiden kuitenkin välillä vaihtaessa paikkaa edestakaisin. Prosessi on jaettavissa kahdeksaan eri vaiheeseen, jotka sulautuvat toisiinsa ja jotka yhdessä muodostavat kokonaisuuden alusta loppuun asti.

Kudoin omia materiaaleja, jacquard- kuin varsipuumalleja opinnäytettä varten. Suunnitelmien edetessä valmistama-

ni materiaalit eivät enää mielestäni kuitenkaan sopineet kokonaisuuteen ja malliston ideaan. Malliston lopulliset materiaalit ostin Tukholmasta, Turusta ja tilasin Lontoosta Whaleys yrityksestä. Osa materiaaleista on toteutettu Aalto-yliopiston muotoilun laitoksella digiprinttitekniikalla.

Seuraavaksi aloitin kaavoitus- ja protokokeilut. Tässä vaiheessa löysin oikean suunnan vaatteiden muotoihin ja mittasuhteisiin liittyen. Tutkin kirpputoreilta ostamieni miesten takkien räätälöintiä purkamalla takit paloiksi. Tätä kautta sain alustavat kaavat tekemiini takkeihin. Muotoilun ja kaavoitustyön jälkeen aloitin malliston ompelun valituista lopullisista materiaaleista. Toukokuun lopussa kuusi asua mallistostani esiteltiin Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun muotinäytöksessä.

Kesäkuussa ja heinäkuussa tein loput asut mallistosta valmiiksi. Asuja mallistossa on yhteensä yksitoista. Elokuussa kuvautin opinnäytteeni mallisto-osuuden valokuvaaja Pinja Valjalla. Valitsimme kuvauspaikaksi Helsingin Suvilahdessa sijaitsevan Kattilahallin, koska tila on yksinkertainen, moderni ja vahva. Malliston mallina toimi Paparazzin malli Noora, meikkaajana toimi Heidi Kjellman.

3.2. V A A T E M A L L I S T O N I D E A M A A I L M A

Aloitin malliston työstämisen keräämällä kuvallista materiaalia ja asioita, jotka inspiroivat visuaalista prosessiani. Kuvia analysoimalla löysin selkeitä kantavia teemoja, joiden pohjalta aloin rakentamaan lopullista tunnelmapohjaa mallistolle. Edellä käsittelemäni voimapukeutuminen, maskuliinisuus vs feminiinisyys, näkyy mallistoni suunnittelussa pohjana materiaaleille, yksityiskohdille ja vaatteiden muodolle.

Valitsin kuvamateriaalista muutaman kuvan, jotka toimivat malliston lähtökohtina ja joissa on tunnelmaa luovia elementtejä. Kaikesta keräämästäni kuvamateriaalista minua puhutteli eniten Grace Jonesin Nightclubbing albumin kansikuva, jonka on tehnyt Jean-Paul Goude (59).

Kyseisen kuvan analyysi: Tiiviisti rajatussa puolivartalokuvassa, ruskeaa taustaa vasten poseeraa hahmo yllään vain tumma puvun takki. Figuurin kädet ovat suorana vartalossa kiinni ja hahmo katsoo tuimasti suoraan katsojaansa. Kuvatun mustat hiukset ovat lyhyeksi leikatut. Mallin kasvot ovat voimakaspiirteiset ja kulmikkaat, mutta kasvojen iho on sileä. Kasvot vaikuttavat ehostamattomilta lukuun ottamatta täyteläisiä huulia, jotka on punattu. Huulipunaa rajausta näyttää epäonnistuneen; Amarin kaaren kohdalta puna menee huulten rajojen yli. Kuvan ylälaidassa lukee Grace Jones / Nightclubbing.

Levykannesta napatun kuvan malli on nainen. Mallin olemus ja ruumiinasento ei esitä sellaista feminiinisyttä jota kulttuurisen odotuksen mukaan voisi odottaa. Nykyinen ideaalinen naiskauneus rakennetaan aivan tietyillä keinoilla: naismallin päälle puettujen vähäisten ja vartalon

muotoa korostavien vaatteiden, hiusten tuuheuden ja pituuden, kasvojen huolellisen ehostuksen, täyteläisten rintojen, pitkien raajojen, kiinteiden pakaroiden ja kuvan katsojaan suunnatun viettelevän katseen kautta (Rossi, 2002).

Grace Jonesin puolivartalokuvassa malli ei täytä feminiinisuuden perinteistä määritelmää. Mitkään mallin piirteistä eivät kuvasta feminiinisyttä sileää ihoa ja rintakehää lukuunottamatta: mallin vaatteet eivät paljasta ruumiin kaarevuutta. Mallin hiukset ovat lyhyet, hänen ihonsa näyttää ehostamattomalta ja huulipunaa rajausta on epäonnistunut. Lisäksi kuva on puolivartalokuva, jolloin mallin raajat eivät näy ollenkaan.

Kuvassa on kaiken kaikkiaan pieniä ”kauneusvirheitä” eli paljon sellaista, mikä häiritsee kuvan lukemista perinteisen, viettelevän naisfeminiinisuuden kautta. Kuvassa sekoittuvat ja lomittuvat vastakohdiksi määrittyvät sukupuoliset piirteet, feminiininen ja maskuliininen. Kuvassa käytetyt elementit luovat vaikutelman androgynista: sellaisesta sukupuolen esityksestä, jossa maskuliinisiksi ja feminiinisiksi määrittyvien ominaisuuksien välinen raja näyttäytyy epämääräisenä ja tarkkaa määrittelyä pakenevana (Rossi, 2002 ja Butler, 1990).

Mielestäni kuvassa yhdistyvät hienosti maskuliinisuus ja feminiinisyys, sekä ylellinen mattapintainen villa ja kiiltävän plastiselta näyttävä ihon kontrasti. Kuva toimii inspiraationa malliston vahvoille olkalinjoille ja pänteille. Kuvan yksinkertainen ja vahva asettelu toimi myös inspiraationa malliston valokuvia otettaessa.

Keräämästäni kuvamateriaalista yhtä tärkeänä kuin Grace Jonesin kuva on still-kuva elokuvasta Basic Instinct- Vaiston varassa. Kuvassa on Sharon Stonen esittämä Catherine Tramell, kuva on vuodelta 1992 (60).

Kuvassa Catherine Tramell (Sharon Stone) istuu poliisilaitoksella kuulusteltavana. Kuva on otettu juuri ennen elokuvan kohauttavaa kohtausta, jossa näyttelijä ristii jalkansa ilman alushousuja lyhyessä hameessaan. Kuva on vaikuttava. Kuvan nainen on samanaikaisesti vahva ja maskuliininen kuin myös herkkä ja feminiininen. Kuvan asukokonaisuus luo mielenkiintoisen siluetin. Kuvan asussa on pehmeyttä ja kovuutta. Nämä elementit muodustuivat olennaisiksi osiksi mallistoani.

Kyseisen kuvan analyysi: Tiiviisti rajatussa kokovartalokuvassa, tummanturkoosia taustaa vasten poseeraa istuva hahmo yllään kokovalkoinen asu. Figuurin toinen käsi on koholla ja pitää rennosti sormien välissä palavaa savuketta. Hahmo katsoo huvittuneen itsevarmasti ulos kuvasta, yläviistoon. Kuvatun kullankeltaiset hiukset ovat löyhästi vedetty kiinni niskan taakse. Mallin kasvot ovat voimakas-

piirteiset, mutta kasvojen iho on sileä. Kulmakarvat ovat nypitty huolellisesti. Kasvot vaikuttavat ehostamattomilta lukuun ottamatta täyteläisiä huulia, jotka on punattu.

Elokuvasta napatun still- kuvan malli on nainen. Mallin olemus ja ruumiinasento ei esitä sellaista feminiinisyyttä jota kulttuurisen odotuksen mukaan voisi odottaa. Osa mallin piirteistä kyllä kuvastaa edellä mainittua feminiinisyyttä kuten sileä iho, paljaat pitkät sääret ja vartalon muotoja paljastava lyhyt mekko. Malli ei kuitenkaan täytä kaikkia mainittuja ideaalisen feminiinisyyden perinteisiä määritelmiä, kuten mallin voimakas katse ulos kuvasta, vartalon asento joka on samalla vahvan maskuliinien ja viettelevän feminiininen.

Tässäkin kuvassa on pieniä ”kauneusvirheitä” eli paljon sellaista, mikä häiritsee kuvan lukemista perinteisen, viettelevän feminiinisyyden kautta. Kuvassa sekoittuvat ja lomittuvat vastakohtiksi määrittyvät sukupuoliset piirteet, feminiininen ja maskuliininen. Kuvassa käytetyt elementit luovat vaikutelman vahvasta naisesta.

M A T E R I A A L I T ja V Ä R I T

Malliston materiaalien valintaan vaikutti suuresti tekemäni tutkimus voimapukeutumisesta, joka käsittelee maskuliinisia ja feminiinisiä elementtejä pukeutumisessa. Halusin myös luoda materiaaleilla vahvoja kontrasteja, siksi käytin paljon kiiltäviä ja läpikuultavia tekokuituja ja silkkiä, yhdessä pehmeän ja paksun kašmirvillan kanssa.

Malliston lopulliset materiaalit ostin Tukholmasta laatukankaisiin erikoistuneista liikkeistä ja tilasin osan Lontoosta Whaley's nimisestä yrityksestä. Osan materiaaleista löysin turkulaisen kangasyrityksen valikoimista. Yritys on erikoistunut ylijäämäkankaiden ostoon konkursipesistä, joten materiaalit ovat niin sanotusti ekologisia. Kudoin omia materiaaleja, niin jacquard- kuin varsipuumallejakin opinnäytettä varten. Malliston suunnitelmien edetessä, alussa valmistamani materiaalit eivät enää sopineet malliston ideaan ja kokonaisuuteen. Koin kutomani kankaat pinnaltaan liian orgaanisina, kolmiulotteisina ja pehmeinä. En lopulta käyttänyt itse kutomiani kankaita opinnäytteessä. Valmistusprosessi ei kuitenkaan ollut turhaa. En ole aikaisemmin kutonut omia kankaita, joten oli hienoa oppia kankaan sidoksista ja kudonnasta ja pystyn hyödyntämään kankaat tämän työn ulkopuolella.

Suunnittelin sen sijaan digiprintin, jonka inspiraationa oli käsin räätälöimisessä käytetyt pistot ja materiaalit. Tuostutin kuvan kiiltävälle viskoosi- ja puuvillamateriaalille Aalto-yliopiston muotoilun laitoksella digiprinttitekniikalla. Printin idea sai alkunsa valokuvista, joita otin kun tutkin miesten räätälöityjä vaatteita. Löysin kirpputorilta miesten frakkitakin, joka on käsin ommeltu 1930-luvulla. Avatessani takin rakenteita löysin kauniita käsin ommeltuja pistoja, valokuvasin nämä kolmiulotteiset pinnat. Näistä ottamistani valokuvista syntyi lopullinen digiprintti. Skaalasin valitsemani valokuvan suuremmaksi, jolloin alkuperäinen pinta muutti muotoaan. Sievät pienet pistot menettivät sievyytensä, kun ne suurennettiin monumentaaliseen kokoon. Seddiki kirjoittaa, kaunis on pientä, suloista ja kiillotettua. Pieni ja pikkutarkka luokitellaan naiselliseksi. Suuri koko ylittää ihmisen käsityskyvyn ja aiheuttaa ylevän tunteen, joka on sekoitus kauhua ja mielihyvää, sievän pienuus ei pysty tähän. (Seddiki, 2010). Kuvan pistojen skaalauksen kautta lopullinen kangas luo kolmiulotteisen syvyytsvaikutelman kankaan pintaan, niin kuin kangasta olisi käsitelty ja muokattu. Kankaan pinta on kuitenkin sileää ja kiiltävää, ja näin ollen se sopii paremmin mallistooni, kuin aluksi kutomani kankaat.

Mallistossa käyttämäni materiaalit saivat osittain innoitteensa dandyismistä ja normcore-ilmioistä, jotka molemmat korostavat laatua (62). Minulle laatu materiaaleissa on aikaa kestävä lukusmateriaalit, joten valitsin mallistoni päämateriaaleiksi kašmirvillan ja silkin. Kašmirvilla on paksua, pehmeää ja voimaannuttavaa. Malliston silkkiorganza on materiaali, joka samanaikaisesti on viettelevä ja peittävä. Halusin luoda materiaalien kiiltoasteilla kontrasteja vaatteiden pintaan, joten valitsin mallistooni erittäin kiiltäväpintaisen melkein plastisen silkin ja kovat haarniskamaiset PVC-pinoitettiset nahat. Näillä kiiltävillä materiaaleilla halusin luoda mallistooni erilaisia feminiinisyyteen liitettyjä seksuaalisen vallan käytön jännitteitä ja miellelyhtymiä. Malliston kiiltävän, ohuen ja paperimaisen polyesterimateriaalin kanssa sain luotua maskuliinisia ja veistoksellisia silhouetteja, mutta kuitenkin niin, että vaatteet eivät paina juuri mitään. Musta nahka symboloi kapinaa, voimaa ja rockhenkeä. Näiden miellelyhtymien takia halusin mallistooni nahkaa. Valitsin ekologisen poronnahan, koska se on pehmeää ja laskeutuvaa. Materiaalin olemus ja koostumus yllättää, ja se luo kontrastia, kovaan ja jäykkään mielikuvaan mustasta nahasta.

Kirkkaiden värien käyttö on aina ollut minulle hankalaa.

Tummat dramaattiset värit, kuten musta ovat aina olleet enemmän lähellä sydäntäni. Musta värinä yhdistetään usein synkkyyteen ja vakavuuteen, mutta myös valtaan, älykkyyteen ja rehellisyyteen (McDowell, 1997). Koko-musta asu on yhtä aikaa pelottava, mutta myös viettelevä.

Mallistossa käyttämäni väripaletti sai innoitteensa juuri mustan värin miellelyhtymistä, mutta myös siitä miten mustalla ja muilla tummilla väreillä luodaan mallistoon sekä jännitteitä, että harmoniaa. Mallistossani oli tärkeää mustan eri kiiltoasteiden ja sävyjen käyttö. Lopullinen väripaletti pitää sisällään dramaattisen mustan, klassisen tummansinisen ja murretun vihreän eri sävyt. Värit on yhdistetty mallistoon, joko yksivärisinä väriblokkeina tai mustan ja muun värin yhdistelminä. Värimaailmallseni en tehnyt hurjia hyppyjä värien maailmaan, mutta sain silti lisättyä muutaman värin mustan lisäksi mallistooni, ja tämä on jo sinänsä saavutus minulle. Saatuani malliston värimaailman valituksi, koko malliston tunnelma muodostui kuin itsestään. Tummat ja dramaattiset värit alleviivaavat malliston vahvaa tunnelmaa. Mielestäni nämä valitsemani värit ilmaisevat, vahvuutta, valtaa ja viettelevyyttä. Nämä elementit toistuvat läpi koko malliston, niin vaatteissa kuin materiaaleissakin.

3.3. VAATEMALLISTON SUUNNITTELU

”TAKKI. SE ON IKÄÄN KUIN TALISMAANI, SUOJA, TOINEN IHO”

HUBERT DE GIVENCHY

L U O N N O S T E L U

O pinnäytteeni vaatemalliston suunnitteluun kuului kuvallinen tutkimusvaihe, tuotesuunnittelua, kuosisuunnittelua, muotoilua sekä kaavoittamista. Osa suunnittelusta tapahtui vasta lopullisten tuotteiden ompeluvaiheessa.

Luonnosteluni on jaettavissa eri osiin, jotka ovat seurausta prosessin kulusta. Luonnostelu alkoi jo prosessin alussa ja se kesti läpi koko prosessin. Ensimmäinen luonnosteluvaihe oli siluetin haku, jossa korostin hartiaseutua ja tutkin laatikkomaisia muotoja ja pituuksia yksinkertaisin elementein. Toisessa luonnosteluvaiheessa luonnoksissa oli jo havaittavissa tuotemaisia piirteitä, kuten takkeja, mekkoja ja kokopukuhaalari. Nämä luonnokset olivat silti vielä hyvin yksinkertaisia. Tässä vaiheessa huomasin, että luonnoksissani ei ollut tarpeeksi mallistoni päätuotteita, eli takkeja, joten päätin seuraavaksi keskittyä niihin. Olin tehnyt tässä vaiheessa myös paljon erilaisia materiaalin muokkauskokeiluja, tarkoituksena tehdä niistä kankaan pintoja. Minulla oli tiedossa kuitenkin jo vaihtoehtoiset metodit muokata kankaan pintaa saadakseni haluamani lopputuloksen, joten seuraavassa eli kolmannessa vaiheessa suunnittelin mallistoni alustavat runkoluonnokset ja luovuin tekemistäni materiaalin muokkauskokeiluista. Näissä runkoluonnoksissa näkyy karkeasti suunnittelemani evoluutio tekstuureissa, takkien pituuksissa ja materiaaleissa. Halusin, että mallistosta löytyisi erilaiset takkivaihtoehdot niin voimaannuttamiseen, maskuliinisuuteen ja feminiinisyyteen naamioitumiseen, jotka ovat pääelementit vahva nainen mallistossani. Tämän jälkeen poimin luonnoksista mie-

lenkiintoisimmat asukokonaisuudet. Luonnokset olivat vielä hahmotelmia, eli niissä näkyi vain päällä oleva takki ja ehkä hahmotelmaa alla olevasta sisävaatetuksesta.

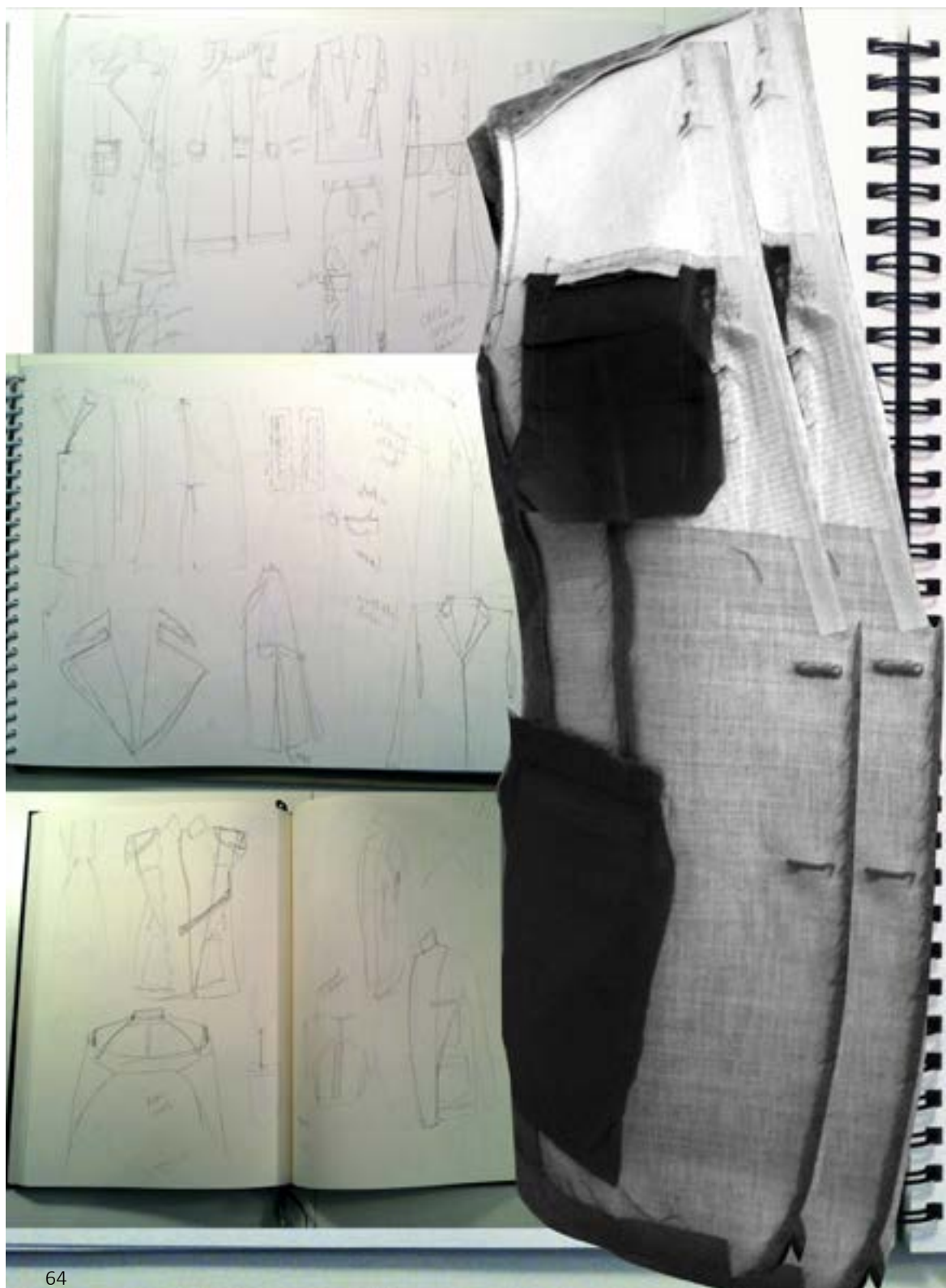
Tässä vaiheessa asukokonaisuussuunnitelmia oli kymmenen kappaletta. Näiden alustavien suunnitelmien avulla aloitin kaavoittamisen ja materiaalien etsimisen.

Etenin luonnostellen ja mallinukun päälle muotoilemalla. Valitsin tuotteiden mallit, materiaalit ja yksityiskohdat opinnäytteen taustatutkimuksen pohjalta. Vaatemalleja luonnostellessani sekoitin maskuliinisuus- ja feminiinisyyselementtejä keskenään. Osa siluetteihin ja leikkauksiin liittyvistä päätöksistä syntyi aiemmin esimerkkinä mainitusta Grace Jonesin potrettikuvasta, sekä Basic Instinct-elokuvan kohtauksesta, joissa molemmissa kuvissa vaate muodostaa vahvan siluetin ja hartialinjan. Osa puolestaan pohjautuu power-dressing esimerkkeihin kuten maskuliinisuuteen ja feminiinisyyteen. Päätin, että mallistossa on hyvä toistua vain muutama pääelementti. Malliston leikkauksissa ja silueteissa toistuvat miesten päällystakin laatikkomainen muoto, syvään uurrettu V-pääntie, bleiserin rintaskut sekä naisellisena vastakohtana lyhyt helma, poolokaulus ja läpinäkyvät ja vihjailevat leikkaukset. Vuoropuhelu maskuliinisen pukeutumisen ja naisellisen viettelevän pukeutumisen välillä tuntui luontevalta. Yhdistin miesten laatikkomaisen ulkotakin muodon silkkiin kokohaalaripukuun. Malliston vaatteet on tehty joko ylellisestä matta silkistä ja kašmirista tai vastakohtaisesti kiiltävistä ja kovista nahoista ja tekokuiduista. Tavoitteena minulla oli, että minkä tahansa malliston vaateen päälensä laittaa, niin asukokonaisuudessa on aina mukana jotain maskuliinista tai feminiinistä tai niiden yhdistelmää.

Turku
Cannon 2-11

35

S I L H U E T T I M I E S T E N R Ä Ä T Ä L Ö I T Y J E N V A A T T E I D E N T U T K I M I N E N

Opinnäytteen vaatteiden tavoitteena on sekä korostaa, että muuttaa henkilön mittasuhteita ja liioitella ylisuurella laatikkomaisella muodolla. Vaikka osa vaatteista on istuvia toinen osa on skaalattu luonnottoman suuriin mittasuhteisiin. Tiettyssä mielessä, vaatteet ovat erittäin yksinkertaisia, mutta niiden liioitellut mittasuhteet tekevät niistä voimakkaan ja monimutkaisen näköisiä. Vaatteiden malleja suunnitellakseni olen pitänyt mielessä erilaiset räätälöintirakenteet ja materiaalien vastatekstuurit, mutta myös rohkeat ja voimakkaasti erotettavat muodot. Tämän opinnäytteen malliston vaatteiden tarkoituksena on piilottaa, muuttaa ja vahvistaa ihmisen muotoa. Perimmäisenä tavoitteena on, että vaatteiden muodot ovat niin vahvoja, että ne tekevät kantajastaankin vahvemman.

Mallisto koostuu yksittäisistä vaatekappaleista. Monimutkaisin ja suurin vaatekappale voidaan pukea yhteen yksinkertaisimman vaatteiden kanssa ja näin ne täydentävät toisiaan muotojen ja materiaalien kautta. Tämä luo kontrastia ja saa vaatteet näyttämään vieläkin suuremmilta, mutta mahdollistaa joidenkin ruumiinosien esittelyn kuten säärin ja poven. Vaatteiden muodot saivat innoituksen miesten takeista ja käsittelemästäni voimapukeutumisesta, jossa yhdistyy feminiinisyyttä ja maskuliinisyyttä. Tavoitteena oli luoda vaatteita, jotka ovat kolmiulotteisia ja liioitellun suuria. Liioitellut muodot oli mahdollista toteuttaa erilaisilla räätälöintimenetelmillä ja materiaalivalinnoilla. Käyttämällä erilaisia räätälöintiä tarkoitettuja ommeltavia väliliinoja ja liimattavia tukimateriaaleja oli mahdollista saavuttaa haluttu muoto.

Jotta pystyin rakentamaan ja luomaan liioitellun suuret ja kolmiulotteiset vaatteet, lähdin tutkimaan miesten vaatteiden räätälöintitekniikoita, pääasiassa ulko- ja sisätakkeja. Ostin kirpputoreilta erilaisia takkeja, niin teollisesti tehtyjä, kuin käsin räätälöityjä. Purin ne paloiksi, tutkin ja valokuvasin vaatteiden räätälöintitekniikoita ja yksityiskohtia, kuten erilaisia rakenteita, kauluksia, taskuja, räätälöintipistoja, vuoriratkaisuja, kiinnityksiä ja tukimateriaaleja. Tämän taustatutkimuksen kautta osasin hankkia oikeat tukimateriaalit ja pystyin soveltamaan niin käsityönä tehtyä kuin koneella tehtävää räätälöintiä tekemiini malliston takkeihin.

V A A T T E I D E N K A A V O I T U S ja P R O T O T

Malliston vaatteiden kaavoitus sai alkunsa edellä mainituista takeista. Puretuista takinpalloista sain alustavat kaavat, mallistoni päätuotteille takeille, joita kuosittelevin ja muutin tarkoituksiini sopivimmiksi. Näistä kaavoista valmistin ensimmäisen proton malliston takeille ja mekoille. Tärkeintä protoissa oli löytää oikea siluetti hartialinjalle sekä saada hihat ja yksityiskohdat istumaan, suhteessa ylisuureen muotoon. Päämääräni oli toteuttaa monta eri takkia tutkimusosueiden innoittamana niin piiloutumiseen kuin voimaantumiseenkin. Taustatutkimus ja inspiraatiomateriaalini ohjailivat minua kaavoituksellisissa valinnoissa. Tutkimuksen perusteella halusin, että kaikissa toteuttamissani takeissa olisi joko maskuliinisia tai feminiinisiä piirteitä ja osia.

MALLISTON TOTEUTUS

Opinnäytetyöni on produktiopohjainen, eli sen tärkein tulos on naisten ready-to-wear vaatemallistoni, joka koostuu yhdestätoista asukokonaisuudesta. Malliston toteutus oli ehdottomasti aikaa vievin vaihe koko opinnäyteprosessissa. Takkien silhuetin rakentaminen erilaisten tukimateriaalien kautta oli vaativaa teknisesti, mutta opin prosessissa lisää ompelusta ja rakenteista. Kankaiden ja tukimateriaalien yhteen liittäminen ja esivalmistelut veivät lähes yhtä paljon aikaa kuin itse tuotteen ompelu, mutta nyt tiedän millaisilla materiaaleilla saadaan luotua räätälöityjä tuotteita.

Mallisto pitää sisällään seuraavat vaatekappaleet; kolme erilaista päällystakkia, bleiserin, kaksi liivitakkia, viisi

mekkoa, hameen, kolmet housut, tunikapaidan ja kaksi erilaista kokohaalaria.

Takeissa yhdistyy monta malliston teemaa, kuten leveä hartialinja. Takit ovat valtavan kokoisia ja maskuliinisia, joten ne piilottaa alleen kaiken. Materiaaleina olen takeissa käyttänyt kašmirvillaa, paperimaista polyesteria, ja viskoosidigiprinttikangasta, jonka olen peittänyt mustalla silkkiorganzalla. Mekkojen helmanpituudet on feminiinisen lyhyet. Mekoissa on läpinäkyvää mustaa silkkiorganzaa. Bleiseri sinänsä on erittäin maskuliininen vaate. Olen kuitenkin yhdistänyt sen mallistossa lyhyeen mekkoon, jolloin asu on seksikäs ja vahva. Materiaaliltaan kokoasu on paperimaista ohutta kiiltävää kangasta, yhdistettynä organzaan.

69

3.4. O P I N N Ä Y T T E E N T U L O K S E T

“MANIPULATIONS OF THE BODY’S PROPORTION’S”

“DRESSED WOMEN TO EMPOWER THEM, ARMOUR FOR THE CONTEMPORARY WOMAN”

Opinnäytemallistossani näkyy viittauksia juuri näihin lainauksiin. Opinnäyte tarkoitti minulle oppimisprosessia, jonka aikana ylitin itseni. Sain aikaiseksi vahvan mallistokokonaisuuden, joka on herättänyt kiinnostusta alalla. Kaiken kaikkiaan opinnäyteprosessini oli antoisa ja harjaannuin sen aikana ammatilliselta näkökulmalta katsottuna itsenäiseen tietojen ja taitojen hankintaan ja niiden soveltamiseen vaativaan suunnittelutehtävään. Ennen kaikkea opin paljon mallistokokonaisuuden rakentamisesta.

Elokuussa 2014 malliston valokuvasi helsinkiläinen valokuvaaja Pinja Valja. Valokuvissa halusin korostaa vaatteiden vahvoja muotoja yksinkertaisessa tilavassa ympäristössä ilman ylimääräisiä elementtejä. Kuvauspaikaksi valitsimme valokuvaajan kanssa Helsingin Suvilahdessa sijaitsevan Kattilahallin ja Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun valokuvaustudion. Tavoitteena oli saada valokuvii samaa voimaa ja tunnelmaa kuin inspiraatiokuvissani Grace Jonesista ja Sharon Stonesta. Valokuvien voimakkaat valot ja varjot luovat kuviin tarvittavaa kovuutta. Kuvien rajauksilla luodaan myös haluttua vahvuutta ja seksikkyyttä. Mallin

kasvoilla on vain häivähdys meikkiä ja hiukset on vedetty yksinkertaisesti taakse, mutta hänen katseessaan on voimaa. Malliston voima, maskuliinisuus ja feminiinisyys näkyvät valokuvissa muotojen, ympäristön ja tunnelman avulla.

Muotivalokuvien visuaalisessa kielessä sukupuolen tekemisen osatekijöitä ovat valaistus, kuvakulmat ja lavastus tai muu ympäristö sekä kuvatun mallin ilmeet, eleet, kävely-, istumis- ja seisomisasennot, vaatteet sekä ruumiin yksityiskohdat hiuksista kasvoihin, kynsiin, sääriin sekä rintoihin (De Lauretis, 2004).

4 Y H T E E N V E T O

Tavoitteenani oli suunnitella ja valmistaa vaatemallisto, joka inspiroituu ja pohjautuu tutkimukseen vahvoista naisista ja asioiden vastakkainasettelusta, feminiinisyydestä ja maskuliinisuudesta. Minun henkilökohtaisena tavoitteenani oli kehittää omaa suunnitteluprosessiani ja menetelmiäni kyseenalaistamalla vanhoja suunnittelumetodeitani. Olen erityisen tyytyväinen malliston vaatteisiin, koska mielestäni ne ilmentävät minun omaa kasvuani ja kehitystäni suunnittelijana. Lisäksi olen mielestäni onnistunut kertoamaan oman suunnitteluprosessini johdonmukaisesti.

Kamppailin eniten opinnäytteen aiheen rajaamisen ja oikeanlaisen kirjallisen materiaalin löytämisen kanssa. Kyseenalaistin aiheeni valinnan useita kertoja prosessin aikana. Aihe muokkaantui useaan otteeseen, ennen kuin sain sen rajattua tarpeeksi tiiviiksi. Manasin useasti itseäni siitä että olin valinnut niin abstraktin aiheen opinnäytteelleni, sen sijaan, että olisin tutkinut jotain konkreettisempaa. Kuitenkin tiedostin sen, että tapani tutkia ja löytää inspiraatio on aina ollut erilaisten abstraktien aiheiden tulkitsemista. Kirjoitusprosessin aikana teorian ja suunnittelunäkökohtien yhdistäminen osoittautui ajoittain haasteelliseksi, koska teoriatieto voimapukeutumisesta, feminiinisyydestä ja maskuliinisuudesta tuntui liian akateemiselta ja abstraktilta verrattuna käytännöllisempään suunnitteluprosessiin. Toisaalta teoriaisuus ja produktiosuus muodostavat vuoropuhelun keskenään: kirjallisuus tarjoaa tietoa aiheesta ja esittää kysymyksiä, kun taas produktio hakee vastauksia ja to-

teuttaa kerättyä ymmärrystä visuaaliseen muotoon.

Taustatutkimus osuuden kartoitus on havaittavissa lopullisesta mallistosta. Minulle Kirjallisuusosuus tarjosi pohjan, jolle alkaa suunnitella mallistoa. Tavoitteena ei ollut suunnitella vain mallistoa, joka alleviivaa ja huutaa voimapukeutumista, vaan tarkoituksena oli myös ymmärtää ne elementit, joilla voidaan luoda vaatteita, joissa nainen voi tuntea itsensä itsevarmaksi, vahvaksi ja seksikkääksi, mutta kuitenkin niin, että vaatteet ovat visuaalisesti innostavia ja teknisesti haastavia.

Mielestäni opinnäyte onnistui saavuttamaan edellä mainitut asiat. Tarkastellessani lopullista vaatemallistoa tunnen suunnatonta ylpeyttä, koska voin nähdä oman kehitykseni ja kasvuni opinnäyteprosessin aikana. Olen tyytyväinen, koska onnistuin luomaan jotain minulle uutta ja odottamatonta. Kuitenkin pystyin säilyttämään malliston ilmeessä oman voimakkaan ja minimalistisen suunnittelestetiikkani. Nyt voin sanoa, että malliston kaikki palaset loksahdivat paikoilleen ja jokaisella vaatekappaleella on oma asemansa ja roolinsa mallistokokonaisuudessa.

Osa mallistosta esiteltiin Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun vuosittaisessa muotinäytöksessä, Näytös 14, toukokuussa 2014. Muotinäytös huomioitiin kansainvälisesti ja sen seurauksena pääsin työhaastatteluun LVMH Moët Hennessy Louis Vuitton S.A. konserniin kuuluvaan Loewe muotitalolle.

EETU

TRAVIS NIKLA

20

81

~~ANETTE~~
JANIKA

RIIKKA

~~ESST~~
ANASTASIA

KLAS

ERKKO.
VERTTI

MATTI

JO

MIA HALMESMAA

84

NOORA
~~JANIKA~~
~~ANETTE~~

ROZITA

M

K I I T O K S E T

HEIKKI SALONEN

TUOMAS LAITINEN

Heidi Paavilainen

PINJA VALJA

JUKKA HALMESMAA

Tomi Pullinen

Anu Halmesmaa

Anita Halmesmaa

REETTA MYLLYMÄKI

SARI KIVIOJA

EEVA HEIKKINEN

NOORA

Heidi Kjellman

AALTO-YLIOPISTON
taiteiden ja
suunnittelun
korkeakoulun tukisäätiö

Ahlskog Leather Ltd.

Tekstiilipalvelu Oy

LÄHTEET

KIRJALLISET LÄHTEET

Baudelaire, Charles 2011:

(Alkup. 1859/1989) Modernin elämän maalarit, Teoksessa Jaakko Lintinen (toim.) Modernin ulottuvuuksia, Fragmentteja modernista ja postmodernista, Taide, Helsinki

Butler, Judith 1990:

Gender Trouble, Routledge, New York

De Lauretis, Teresa 2004:

Figures of Resistance: Essays in Feminist Theory, Patricia White, USA

Dillemuth, Mia 2014:

Arkinen sankari, Gloria, 6/2014, Helsinki

Goodman, Elisabeth 2011:

Lady Gaga – Tyyli-ikoni, Minerva Kustannus Oy

Jobling, Paul 1999:

Fashion Spreads. Word and image in fashion photography since 1980. Berg: Oxford and New York.

Loos, Adolf 1982:

Spoken into the void, Collected essays 1897-1900, The MIT, Cambridge and London

Mainon, Dominique and James Ursini 2006:

The Modern Amazons warrior women on-screen, Limelight Editions, New Jersey, USA

McDowell, Colin 1997:

Dressed to Kill sex Power & Clothes, Hutchinson, London

Nikunen, Kaarina 1996:

Naisellisuuden naamiot. Tampereen Yliopisto. Tampere

Nikunen, Minna 2001:

Gordo Tuula, Kivimäki Sanna, Pirinen Riitta: Nainen / naiseus / naisellisuus, Cityoffset Oy, Tampere

Quinn, Bradley 2010:

The Boot. Laurence King Publishing Ltd: United Kingdom

Rossi, Leena-Maija 2002:

Esteettisten ideaalien sukupuolipolitiikkaa: mainoskuvat halun, identiteetien ja ihanteiden tuotteina.

Teoksessa: Anita Seppä: Kauneuden sukupuoli. Näkökulmia feministiseen estetiikkaan, Gaudeamus, Helsinki

Savonlahti, Sisko 2014:

Riisutut, Trendi 4/2014, A-kustannus Oy, Helsinki

Seddiki, Pirjo 2010:

Naisen kuvia, Sievän ja koristeellisen merkityksiä. Bookwell Oy, Jyväskylä

Seeling, C. 2001:

Muoti: Suunnittelijoiden vuosisata 1900–1999. Köln: Könemann

Stevenson, NJ, 2012:

Muodin vuosikymmenet 1800-luvulta nykypäivään. Tammi, Helsinki

Vänskä, Annamari 2002:

Näkyvä(i)seksi, Tutkimuksia kuvien sukupuolikulttuurista. Ykkösoffset, Helsinki ja Vaasa

Weldon, Fay 1986:

Naispaholaisen elämä ja rakkaudet. Keuruu: Kustannusyhtiö Otava

Wilde, Oscar 1912:

(alkup. An Ideal Husband 1912), Dover Publications Inc, Mineola N.Y.

Wilson, Elisabeth 1985:

Adorned in dreams. Fashion and modernity. Virago: London

INTERNETLÄHTEET**Bandele, Ayoola 2014:**

<http://silhouettetrends.com/2014/03/09/style-icon-4-easy-ways-to-get-the-marlene-dietrich-style/>

Cavanagh, Alice 2011:

<http://www.oystermag.com/ysls-muses-oyster-95-betty-catroux-interview#a0ZKhZA0Ueoo4IsK.99>

Dufresne, Vinniece 2014:

<http://www.urbancusp.com/2014/03/womens-month-style-inspiration-iconic-grace-jones/#sthash.CvvRvrhx.dpuf>

La Ferla, Ruth 2010:

http://www.nytimes.com/2010/03/21/fashion/21patti.html?pagewanted=all&_r=0

Shulman, Alexandra 2014:

<http://www.theguardian.com/fashion/fashion-blog/2014/mar/31/phoebe-phil-celine-interview-vogue-festival-alexandra-shulman>

Verkkosivu, Biography, Dietrich:

<http://www.biography.com/people/marlene-dietrich-9274574#hollywood-success>

Verkkosivu, Biography, Smith:

<http://www.biography.com/people/patti-smith-9487150#synopsis>

Verkkosivu, Curiosityaroused:

<http://www.curiosityaroused.com/culture/marylyn-monroe-measurements-was-she-really-a-size-12-16/>

verkkosivu, Marilynintylyli:

<http://marilynintylyliin.wordpress.com/>

Verkkosivu, vogueormcore:

<http://www.vogue.co.uk/news/2014/03/21/normcore-fashion-vogue---definition>

Verkkosivu, voguepediapowersuit: voguepedia/Power_Suit**Verkkosivu, ladygaga:** http://fi.wikipedia.org/wiki/Lady_Gaga**verkkosivu, vogueormcore:** <http://www.vogue.com/voguepedia/Normcore>

KUVALÄHTEET:

- 1- "What lies beneath", valokuvat, Miia Halmesmaa
- 2- "What lies beneath", piirroksset, Miia Halmesmaa
- 3- Lady Gaga, muokattu Miia Halmesmaa
- 4- madonna: <http://www.pinterest.com/pin/474918723176358712/>
- 5- Beyoncé + Jay-Z: <http://www.dailymail.co.uk/tvshowbiz/article-2530924/Beyonce-Knowles-reveals-80-songs-choose-new-album-cites-Drunk-Love-Jay-Z-favourite.html>
- 6-Beyoncé: <http://www.dailymail.co.uk/tvshowbiz/article-2530924/Beyonce-Knowles-reveals-80-songs-choose-new-album-cites-Drunk-Love-Jay-Z-favourite.html>
- 7-SinCity: <http://whatculture.com/film/10-female-movie-characters-you-wouldnt-wanna-mess-with.php/2>
- 8- Tumbreider: <http://whatculture.com/film/10-female-movie-characters-you-wouldnt-wanna-mess-with.php/2>
- 9- Bond: <http://www.imdb.com/title/tt0082398/>
- 10- Catwoman 2000: <http://whatculture.com/film/10-female-movie-characters-you-wouldnt-wanna-mess-with.php/2>
- 11-catwoman 2000: <http://whatculture.com/film/10-female-movie-characters-you-wouldnt-wanna-mess-with.php/2>
- 12- KillBill: <http://whatculture.com/film/10-female-movie-characters-you-wouldnt-wanna-mess-with.php/2>
- 13- CatWoman 1996: <http://whatculture.com/film/10-female-movie-characters-you-wouldnt-wanna-mess-with.php/2>
- 14- S&M Jolie: <http://whatculture.com/film/10-female-movie-characters-you-wouldnt-wanna-mess-with.php/2>
- 15- Charlies Angeles: <http://whatculture.com/film/10-female-movie-characters-you-wouldnt-wanna-mess-with.php/2>
- 16- Ideal Man: <http://reviews-and-ramblings.dreamwidth.org/534273.html>
- 17- gisele : <http://www.pinterest.com/pin/244038873531980446/>
- 18- gisele: <http://www.dailymail.co.uk/tvshowbiz/article-2332901/Gisele-Bundchen-models-amazing-bikini-body-just-TWO-months-giving-birth-Vian.html>
- 19- dandy peiffer: <http://www.cardcow.com/243330/michelle-pfeiffer-hollywood-1991-celebrities/>
- 20- dandywildemuva:<http://stylefactsanddesires.blogspot.fi/2011/09/beyond-dandy-gender-or-subversion.html>
- 21- cocochanel: <http://frenchgirlinseattle.blogspot.fi/2011/10/la-mariniere-french-sailor-shirt.html>
- 22- dandy: <http://marieclairvoyant.com/wp-content/uploads/2012/02/Dandy.jpg>
- 23- dandy 1990: <http://www.vogue.it/en/encyclo/fashion/d/dandy>
- 24- dandyhelmutnewton: http://definitelygolden.com/wp-content/uploads/2012/12/helmut_newton_1.jpg
- 25- Grace: <http://pitchfork.com/reviews/albums/19222-grace-jones-nightclubbing-deluxe-edition>
- 26- Betty: <http://www.oystermag.com/ysls-muses-oyster-95-betty-catroux-interview#a0ZKhZA0Ueoo4IsK.99>
- 27- Grace: <http://pitchfork.com/reviews/albums/19222-grace-jones-nightclubbing-deluxe-edition>
- 28- Grece: <http://pitchfork.com/reviews/albums/19222-grace-jones-nightclubbing-deluxe-edition>
- 29- Grace: <http://pitchfork.com/reviews/albums/19222-grace-jones-nightclubbing-deluxe-edition>
- 30- Grace: <http://pitchfork.com/reviews/albums/19222-grace-jones-nightclubbing-deluxe-edition>
- 31- Betty: <http://www.oystermag.com/ysls-muses-oyster-95-betty-catroux-interview#a0ZKhZA0Ueoo4IsK.99>
- 32- Grace: <http://pitchfork.com/reviews/albums/19222-grace-jones-nightclubbing-deluxe-edition>
- 33- Patti: http://www.nytimes.com/2010/03/21/fashion/21patti.html?pagewanted=all&_r=0
- 34- Patti: http://www.nytimes.com/2010/03/21/fashion/21patti.html?pagewanted=all&_r=0
- 35- Marlene: <http://www.biography.com/people/marlene-dietrich-9274574#hollywood-success>
- 36- Marlene: <http://www.biography.com/people/marlene-dietrich-9274574#hollywood-success>
- 37- Patti: http://www.nytimes.com/2010/03/21/fashion/21patti.html?pagewanted=all&_r=0
- 38- Marlene: <http://www.biography.com/people/marlene-dietrich-9274574#hollywood-success>
- 39- Patti: http://www.nytimes.com/2010/03/21/fashion/21patti.html?pagewanted=all&_r=0
- 40- Gaga: <https://www.google.fi/search?q=lady+gaga>
- 41- Gaga: <https://www.google.fi/search?q=lady+gaga>
- 42- Gaga: <https://www.google.fi/search?q=lady+gaga>
- 43- Gaga: <https://www.google.fi/search?q=lady+gaga>

KUALÄHTEET:

- 44- Marilyn <http://www.harpersbazaar.com/celebrity/news/marilyn-monroe-photos#slide-1>
- 45- Marilyn: <http://www.harpersbazaar.com/celebrity/news/marilyn-monroe-photos#slide-1>
- 46- Marilyn: <http://www.harpersbazaar.com/celebrity/news/marilyn-monroe-photos#slide-1>
- 47- DonnaKaran:donna1990.<http://www.femalepersuasion.net/post/10815655841/in-1992-donna-karan-launched-an-ad-campaign-that>
- 48- Mugler, Thierry: <http://katiakull.com/category/exclusives/page/2/>
- 49- Newton: <http://agonistica.com/helmut-newton-the-legend/>
- 50- Newton: <http://agonistica.com/helmut-newton-the-legend/>
- 51- Dynastia, Alexis Colby <http://archives.rockpaperink.com/content/column.php?id=164&cid=26>
- 52- Working girl: <http://ironingboardcollective.files.wordpress.com/2011/07/working-girl-1988-01-g1.jpg>
- 53- Armani: <http://www.dailymail.co.uk/tvshowbiz/article-1289168/Madonna-expresses-masculine-tailored-power-suit-shirt-designer-launch-party.html>
- 54- Philo: <http://www.thegroundmag.com/how-i-started23-phoebe-philo/>
- 55- Philo: <http://www.thegroundmag.com/how-i-started23-phoebe-philo/>
- 56- Philo: http://showstudio.com/contributor/phoebe_philo
- 57- Celine: <http://the-northernlight.com/?p=18224>
- 58- Celine: <http://the-northernlight.com/?p=18224>
- 59- GRACE JONES: <http://pitchfork.com/reviews/albums/19222-grace-jones-nightclubbing-deluxe-edition>
- 60- Basic: <http://www.telegraph.co.uk/culture/culturepicturegalleries/8776738/Smoking-in-films.html?image=10>
- 61- Digiprintti, Miia Halmesmaa
- 62- Materiaalir, Miia Halmesmaa
- 63- Sketsit- Miia Halmesmaa
- 66- Sovitus, Proto, Miia Halmesmaa
- 67-74 Piirros, Miia Halmesmaa
- 75-90 Mallisto valokuvat, Pinja Valja
- 91-113 LookBook kuvat, Pinja Valja

3

DO YOU WANNA SEE ME NAKED, LOVER? DO YOU WANNA PEEK UNDERNEATH
THE COVER? DO YOU WANNA SEE THE GIRL WHO LIVES BEHIND THE AURA,
BEHIND THE AURA?

-

LADY GAGA, AURA

5

6

4

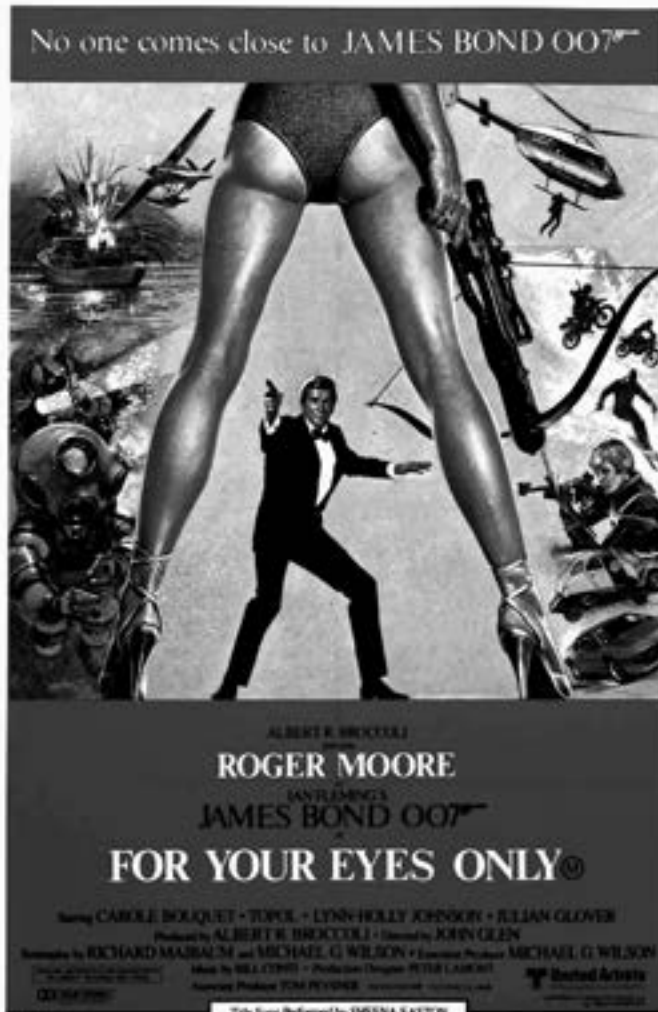
7

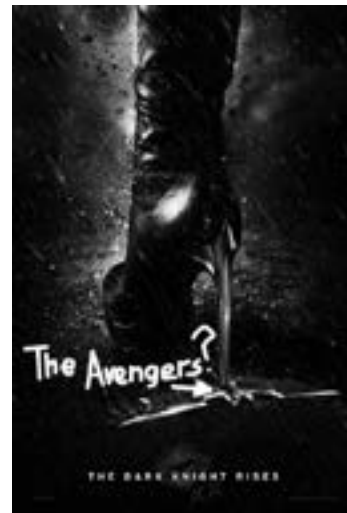
8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

21

20

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

025

2 VAHVA, SEKSIKÄS, ITSEVARMA NAINEN

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

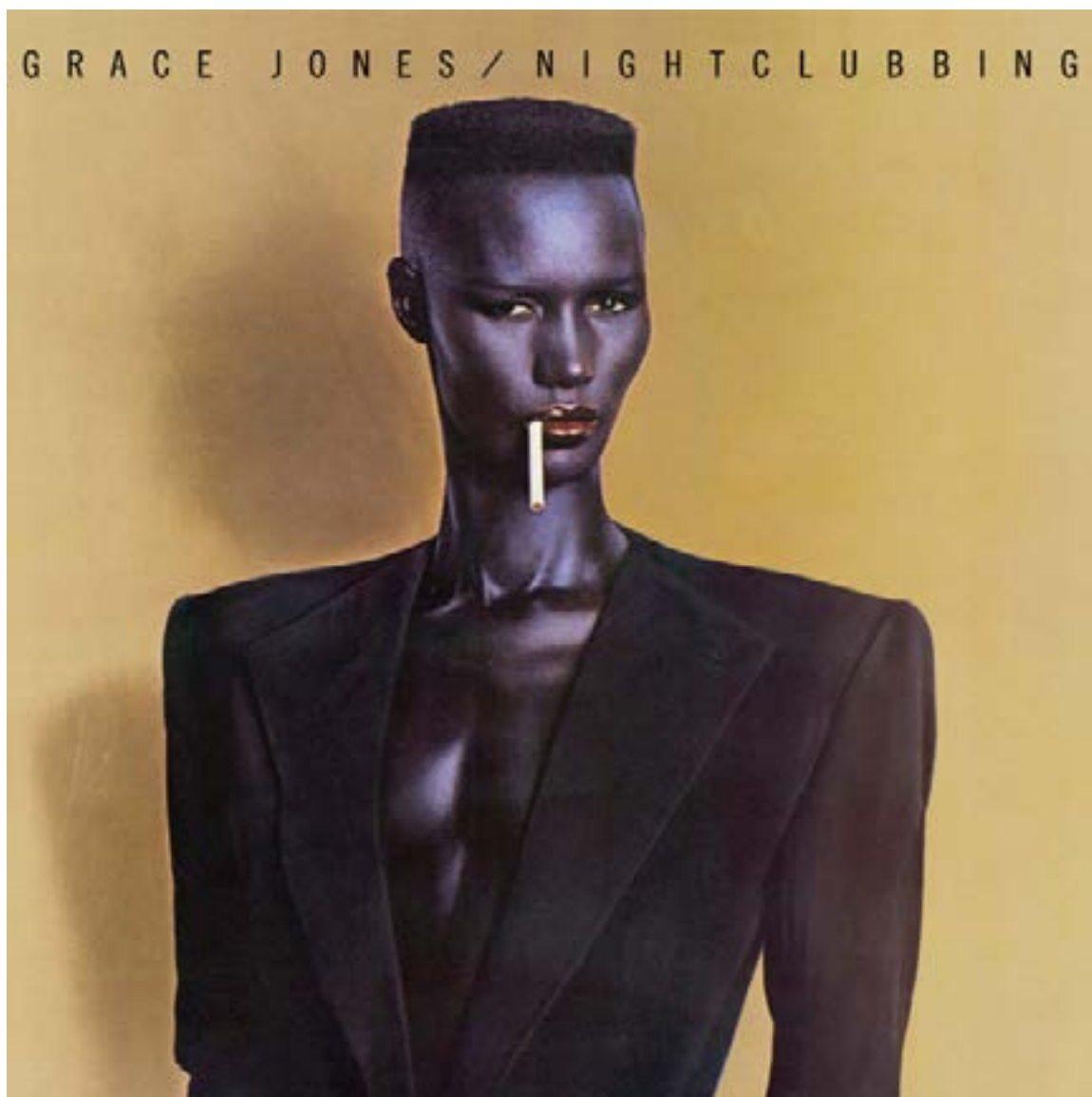

57

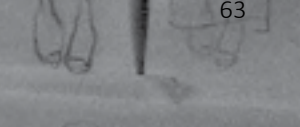
58

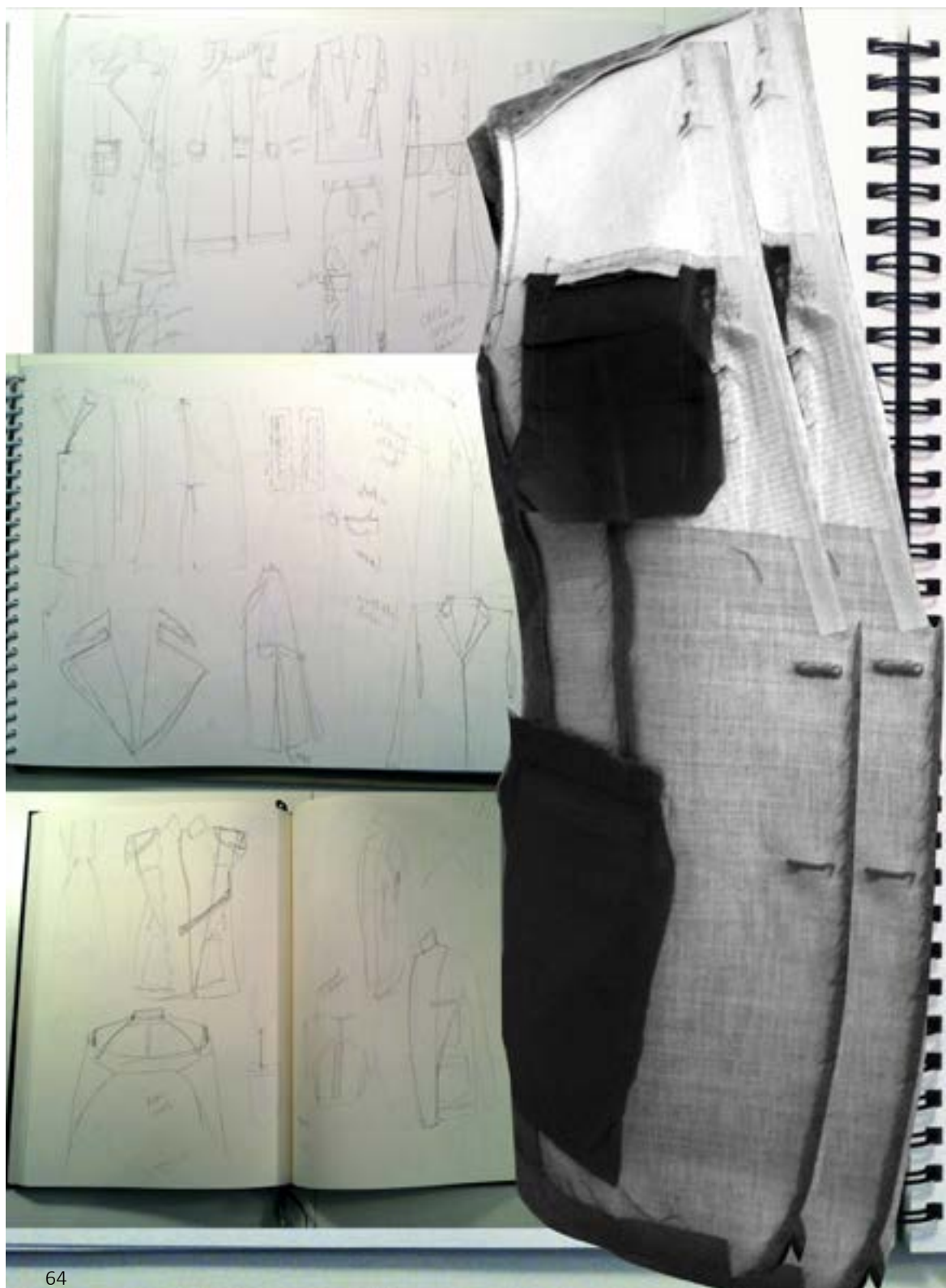

69

EETU

TRAVIS NIKLA

20

81

~~ANETTE~~
JANIKA

RIIKKA

~~ESST~~
ANASTASIA

KLAS

ERKKO.
VERTTI

MATTI

JO

MIA HALMESMAA

84

NOORA
~~JANIKA~~
~~ANETTE~~

ROZITA

M